

Městská
část
Praha 10

KAREL ČAPEK JE OFICIÁLNĚ ČESTNÝM OBČANEM PRAHY 10

Slavný spisovatel a dramatik obdržel sousedské ocenění již loni, ale teprve nyní je mohly pravnučky jeho sestry Heleny při slavnostním aktu převzít.

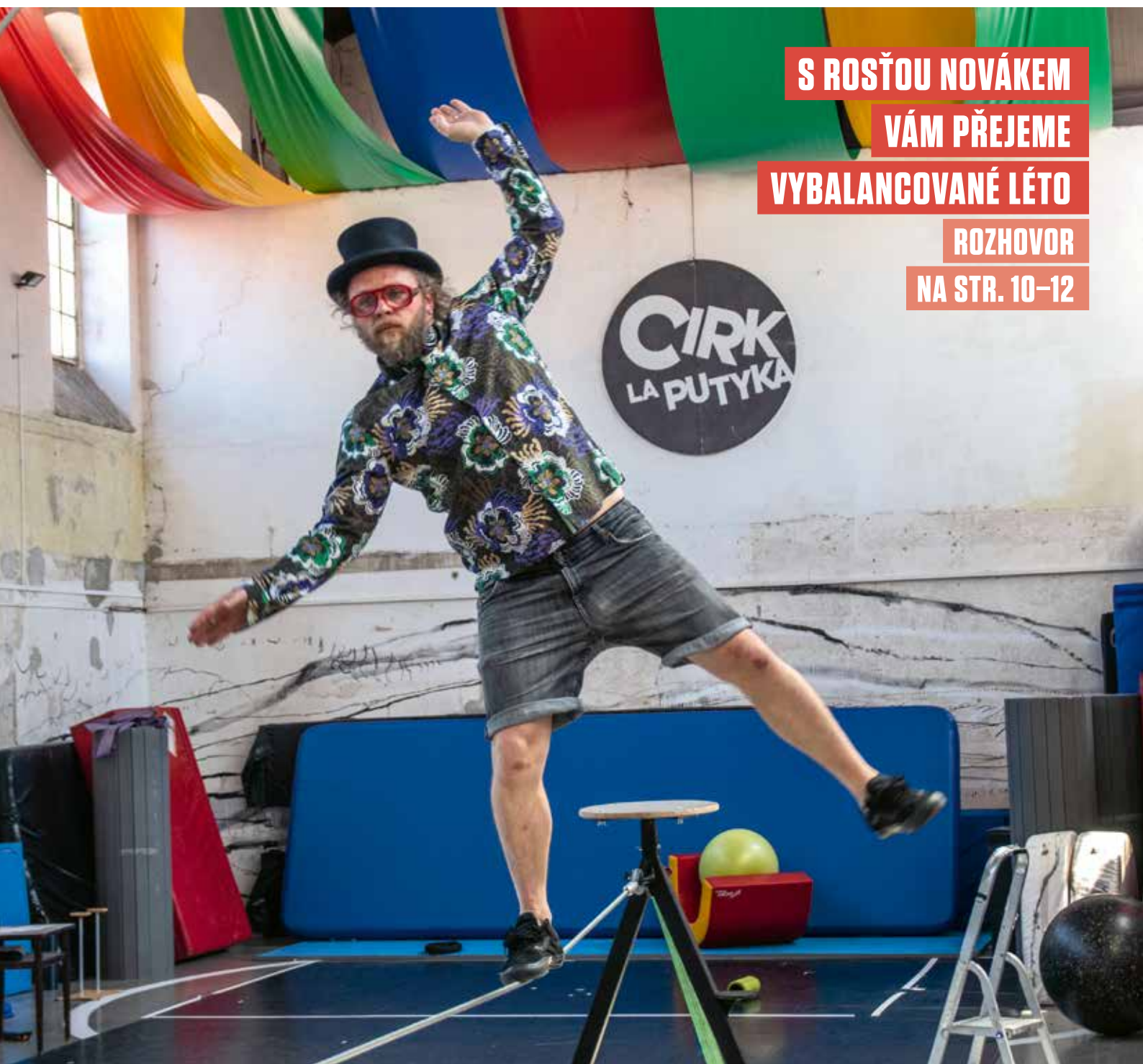

PŘI REKONSTRUKCI POLIKLINIKY BYLA OBJEVENA MOZAIKA

Praha 10 je o jedno umělecké dílo bohatší. Při stavebních pracích v malešickém zařízení se podařilo odkrýt „ztracenou“ mozaiku od Magdaleny Cubrové.

PRAHA 10

OFICIÁLNÍ MĚSÍČNÍK MĚSTSKÉ ČÁSTI | ČERVENEC/SRPEN 2021 | ZDARMA | WWW.PRAHA10.CZ

S ROŠTOU NOVÁKEM

VÁM PŘEJEME

VYBALANCOVANÉ LÉTO

ROZHOVOR

NA STR. 10-12

PROJEKTY NA SKALCE

STRATEGIE PRO
DESÍTKU

místní Agenda 21

Skalka se stala první zastávkou našeho letošního putování po lokalitách Desítky, při němž vám představujeme projekty připravované ve veřejném prostoru Prahy 10. V rámci Strategie Tour jsme se s vámi setkávali více než měsíc mezi květnem a červnem u informačního kontejneru v Goyově ulici poblíž stanice metra.

Uskutečnily se také vycházky s vedením městské části, architektky a experty na slovo vzatými. Společné putování problematikou zdejšího území jsme symbolicky zakončili sousedským odpolednem. Celkově jsme měli možnost hovořit přibližně se šesti stovkami zájemců, což nás velmi potěšilo. „Mám radost, že se našeho turné na Skalce účastnili lidé napříč generacemi, od těch nejmenších až po seniory. Je zde mnoho aktivních lidí a spolků, kteří mají zájem měnit prostor kolem sebe a kteří se zajímají, a toho si moc vážím,“ uvedla starostka Renata Chmelová.

Přes celé prázdniny ještě máte možnost navštívit šestici našich informačních panelů, které podrobně představují nově chystané realizace pro oblast Skalky. Více informací najdete také na stránkách www.praha10.cz/ strategie. V září se na nás potom můžete těšit v Malešicích, kde bude pokračovat série setkávání s občany Prahy 10.

ZEPTALI JSME SE VÁS

Jak se vám žije na Skalce?

V rámci debat o různých záměrech jsme se také zajímali o vaše názory. Ptali jsme se třeba, jak zdejší lokalitu vnímáte, která místa zde máte rádi a kterým se naopak raději vyhýbáte, jaké služby tu využíváte nebo které vám chybějí. Obdrželi jsme více než 70 vyplněných anketních lístků. Informace jsme předali architektům z ateliéru UNIT architekti, s.r.o., kteří vaše náměty a komentáře využijí při přípravě studie Nová Skalka. Jejich návrh nastaví pravidla pro budoucí rozvoj území a my jej s vámi během podzimu prodiskutujeme.

Jak se má jmenovat nová železniční zastávka?

Obdrželi jsme od vás přibližně stovku nápadů na název plánované vlakové stanice u Depa Hostivař. Padly zajímavé návrhy a objevily se podnětné připomínky. Vyjdeme z nich a projednáme je s dalšími dotčenými organizacemi, jako je například Dopravní podnik hl. města

Prahy, Správa železnic a Magistrát hl. města Prahy. Mohl by tak vzniknout nový název pro celý terminál, který bude zahrnovat stanice vlaku, metra i tramvaje.

Co byste si přáli?

Na Skalce vám chybí pošta, knihovna nebo místo, kam můžete volně zajít se psem. Dále postrádáte lavičky u školy Olešská, u Tesca a na mnoha dalších místech. Požadujete zvýšení bezpečnosti v okolí metra a pravidelný úklid prostranství a komunikací. Vašimi podněty se zabýváme a doufáme, že i díky spolupráci s ostatními vlastníky zdejších pozemků se nám podaří daná témata řešit.

Děkujeme za vaši účast a názory!

— Iva Hájková,

oddělení strategického rozvoje a participace

MOJE OBLÍBENÉ MÍSTO

ZÁCI PÍŠÍ NOVINY

Malešický park je nejlepší park, ve kterém jsem byla. Moc se mi líbí, že tam jsou atrakce pro malé děti, pro starší i pro dospělé. Vodní kaskády jsou moc pěkné, ale je škoda, že v létě bývají rozbité. „Červená dráha“ mě taky moc baví. Může se po ní jezdit na kole, koloběžce, bruslích, skateboardu i dalších pohybovadlech.

Nově zbudované budky na knížky se mi líbí. S kamarádkami si můžeme rozložit deku na trávě, což je super! V létě, když je horko, mě baví chodit bosá nebo sedět ve stínu pod stromy, odkud je vidět na krásné květinové záhonky.

Mám i pár nápadů, které by se mohly hodit. V Malešáku je hřiště pro malé děti, kam však nesmí ty velké. Tak mě napadlo, jestli by se nemohlo postavit ještě hřiště pro větší děti. Myslíte si, že by šlo, aby tam nahoře, kde je sklad, byl místo skladu stánek s občerstvením nebo třeba stromy s lavičkami pro rodiče? Děkuji za pěkný park.

— Eliška Krupková,
ZŠ Nad Vodovodem, 5. C

OBČERSTVENÍ V MALEŠICKÉM PARKU

V Malešickém parku začne na počátku prázdnin fungovat nový stánek s občerstvením. Provozovat ho bude Produkční AF, která uspěla ve výběrovém řízení, jež vypsala radnice Prahy 10. Desítky s vítěznou společností podepsala smlouvu zatím na jeden rok. Splní se tak kromě jiného i přání Elišky Krupkové, žákyně ZŠ Nad Vodovodem...

„Přišlo nám celkem jedenáct nabídek, z nichž nás nejvíce oslovil právě zvolený koncept. Na občerstvení si tak naši občané budou moci dojít k designovému kontejneru se dvěma okénky, který bude vyrobený speciálně pro Malešický park. Tedy tak, aby dobře ladil s celkovým prostředím parku,“ popisuje místostarosta pro majetek Petr Beneš.

Radnice ve výběrovém řízení kladla velký důraz na koncept občerstvovacího místa. V celkovém hodnocení mu dala váhu 40 %, z 10 % se hodnotily reference, z 50 % pak cena. Vybraná firma bude za pronájem plochy 25 m² platit radnici 360 tisíc korun ročně bez DPH.

Při výběru provozovatele bylo důležitým kritériem i zajištění nabídky občerstvení od českých farmářů či kvalitní fair trade kávy a čaje. Nebude chybět ani domácí zmrzlina či pivo od malých českých pivovarů. Nadstandardními službami budou wifi připojení, dobíjecí stanice pro mobily nebo mikrovlnná trouba, v níž budou rodiče moci ohřát dětem jídlo.

Stánek bude umístěn na promenádní ose parku ve směru od vstupu z ulice U Krbu, kde bude navazovat na centrální vodní prvek. Před stánkem budou pro zákazníky připravené stoly a židle, v zimě je možnost posedět ve vyhříváné zimní zahrádce. Otevřeno bude celoročně od 9.00 do 22.00 hod.

VÁŽENÍ A MILÍ SOUSEDÉ,

léto už je tady a já bych vám chtěla popřát, aby to vaše bylo krásné, klidné a abyste se mohli vídat se všemi, které máte rádi.

Ještě před dvěma lety by takové přání možná znělo až příliš skromně, skoro banálně. Jenže pandemie koronaviru velmi výrazně změnila náš život – a také celkový přístup k němu. Společenské setkávání přestalo být samozřejmostí a na čas se stalo naopak zcela „nedostatkovým zbožím.“

Jsem šťastná, že situace už na jaře dovolila pořádat akce pro veřejnost. Hned ty první, které jsme na Desítce zorganizovali, mě utvrdily v jedné věci: setkávání tváří v tvář je nenahraditelné. Žádná videokonference vám nemůže přinést ten pocit sounáležitosti, blízkosti, jste ochuzeni o živou interakci a kouzlo nedomerovaného, neformálního povídání.

Moc ráda jsem se s vámi viděla na Skalce, kde jsme odstartovali letošní tzv. Strategii Tour. Tak nazýváme putování po jednotlivých lokalitách naší Desítky, představování projektů v nich plánovaných a diskuze s vámi, místními občany. Po prázdninách plánujeme totéž v Malešicích.

V debatách se sousedy se pro mě krásně snoubí práce a zábava. Jsem společenská, vždy mě bavilo debatovat s lidmi. A zároveň považuji za svoje možná vůbec nejdůležitější „starostovské“ povinnosti tento trojlístek:

- 1) stálé informování občanů o tom, co se jim děje nebo bude dít před domem,
- 2) naslouchání jejich názorům,
- 3) podpora veřejnosti, aby se zapojovala do procesu rozhodování o věcech veřejných.

Proto se s vámi, společně s kolegy, setkáváme přímo v ulicích. Proto jsme pro vás v uplynulé době připravili sérii anket, které se týkaly nejrůznějších míst a témat. A proto přemýšlíme nikoliv v mantinelech našeho volebního období, ale chceme Desítku rozvíjet na roky dopředu. Chyťte a udržitelně.

K tomu ale potřebujeme vás, stejně jako vy nás. Jen společně můžeme z Desítky udělat ještě lepší místo pro život. Intenzivně na tom pracujeme a nepolevíme ani přes léto. Trochu odpočinku si ale všichni myslíme zasloužíme. Uvnitř tohoto dvojčísla najdete spoustu tipů, co a kde v naší městské části v horkých měsících dělat.

Užijte si krásné a klidné léto s lidmi, které máte rádi!

P.S. Dobře si uvědomuji, že může kdykoliv přijít další vlna koronaviru. Zároveň ale pevně věřím, že to nejhorší máme za sebou a že jsme se dokázali poučit. Během více než ročního zápasu s virovým nepřítelem jsem potkala spoustu skvělých lidí, kterým děkuji. Výčet všech by se nevešel ani na několik stránek. Troufnu si však tvrdit, že drtivá většina dobrovolníků či kolegů dobře ví, že píšu zrovna o nich...

Vaše starostka
Renata Chmelová

Praha 10 / oficiální měsíčník městské části

Periodický tisk územního samosprávného celku

Městská
část
Praha 10

ČERVENEC/
SRPEN
2021

Vydavatel Městská část Praha 10, Vršovická 1429/68, 101 38 Praha 10, IČ: 00063941

Registrace MK ČR E 11142

Redakce Marcel Pencák, tel.: 267 093 326, e-mail: redakce@praha10.cz

Redakční rada předsednictvo: Jiří Komrská, Pavel Mareš, Lukáš Tyl,
členové: Zuzana Freitas Lopesová, David Kašpar, Denisa Řezníčková

Náklad 75 000 výtisků / **Tisk** Z + M Logistics, spol. s r.o.

Distribuce Česká pošta, s.p. (kontakt při problémech s doručením měsíčníku do vaší poštovní schránky: Jitka Parbusová, e-mail: jitka.parbusova@praha10.cz)

Inzerce Eliška Čepová, e-mail: inzerce@praha10.cz,

ceník a objednávka na <https://praha10.cz/mesicnikpraha10>

Vyšlo v Praze 7. července 2021 / **Uzávěrka** příštího čísla 13. srpna 2021 / **Vychází** 11x ročně

Texty neoznačené jménem autora jsou redakčním dílem. Veškeré náměty, připomínky či nabídky na spolupráci posílejte na výše uvedenou adresu redakce měsíčníku Praha 10.

2 OBČERSTVENÍ V MALEŠICKÉM PARKU

5 ČESTNÝ OBČAN ČAPEK

8 LÉTO NA DESÍTCE

10 ROZHOVOR S ROSTOU NOVÁKEM

13 PŘIPRAVIT KE STARTU, POZOR: VZLET!

14 MOZAIKOVÉ PŘEKVAPENÍ

16 KULTURNÍ SERVIS

18 FOTOGRAFICKÁ KOLÁŽ

19 KOUSEK LOTYŠSKA NA DESÍTCE

20 KŘESŤANÉ NA SKALCE

21 KODY ULIČE PROMLUVÍ – MALEŠICE IV

22 PROCHÁZKA K VRŠOVICKÉ ZÁKLADGE

23 VRŠOVICKÉ SUSHI

28 NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE

29 KOMUNITNÍ KOMPOSTOVÁNÍ

31 DESÍTKOVÁ KŘÍŽOVKA

INVESTICE DO VEŘEJNÉ VYBAVENOSTI

Společnost Crestyl, která ve Strašnicích staví rezidenční projekt Hagibor, investuje na Desítce téměř 34 milionů na péči o zdejší veřejně prospěšné stavby a prostranství. Jde o první příklad finanční spoluúčasti developera na správě majetku městské části, a to na základě nové metodiky, kterou loni schválilo zastupitelstvo Prahy 10.

Crestyl přispěje zejména na opravy budov mateřských a základních škol, na revitalizaci parků a dětských hřišť částkou 33 818 400 korun, a to zatím jen v první fázi projektu, příspěvky za další etapy výstavby budou následovat. „Nad rámec příspěvku pro městskou část ještě sami vložíme v polyfunkčním projektu Hagibor další desítky milionů do vybudování náměstí, nového pěšího bulváru i dvouhektarového parku. Právě na volně přístupný veřejný prostor klademe obrovský důraz,“ popisuje Viktor Peška, obchodní ředitel společnosti Crestyl.

Podle místostarosty pro územní rozvoj Martina Valoviče se pomocí metodiky „Spoluúčast privátního sektoru na veřejných výdajích“ podařilo narovnat do té doby neprůhledný proces přístupu k developerům. Po jejím schválení již zástupci radnice absolvovali s investory četná jednání a od řady z nich mají příslibenou spolupráci. „Už nyní, na samotném začátku platnosti našich pravidel, se bavíme o finančních prostředcích v řádech desítek milionů, které půjdou na kultivaci veřejného prostoru a zlepšování služeb občanům. Naší prioritou jsou přitom investice do škol, školek, parků a dětských hřišť, které byly v minulosti zanedbávané,“ vypočítává místostarosta pro územní rozvoj Martin Valovič.

MILION PRO HASIČE A POLICISTY

Covidový rok nám opět připomenul důležitost složek integrovaného záchranného systému (IZS). Městská část Praha 10 se proto rozhodla znovu podpořit záslužnou činnost státních policistů a hasičů z Desítky, a to poskytnutím nového vybavení v hodnotě 600 tisíc korun. Zkrátka nepříjde ani zdejší městská policie, která dostane 400 tisíc korun na motivační odměny pro své zaměstnance.

Věcné a finanční dary pro pracovníky IZS v souhrnné výši 1 milion korun schválili zastupitelé Prahy 10 na konci června. Radnice uhradí pořízení potřebného materiálního vybavení policejnímu obvodnímu ředitelství Praha IV, které má působnost i pro naši městskou část, a stanici Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy č. 5. V obou případech dosahuje výpomoc částky 300 tisíc korun na věci, které si sbory samy vybraly. Policisté tak budou moci pro svou práci nově využít například nové záchranné nože nebo taktické vesty, hasiči přetlakový ventilátor sloužící k odvětrávání zakouřených prostor či nové dýchací přístroje.

Městská policie hl. m. Prahy, Obvodní ředitelství Praha 10, bude moci na motivační odměny pro své zaměstnance využít 400 tisíc korun. „Činnost strážníků je ne vždy doceněná, pro nás se přitom jedná o klíčové partnery, kteří zajišťují pořádek a bezpečnost v našem veřejném prostoru. Jsme v pravidelném kontaktu a kromě jednorázové částky na odměny městskou policií podporujeme dalšími cestami, například přidělováním obecních bytů v zájmu obce,“ uvádí radní pro bezpečnost Michal Kočí.

KULTURNÍ CENTRUM V ORIONCE

Bývalá vinohradská vozovna, která se nachází na území Prahy 10, by mohla získat novou náplň. Magistrát totiž schválil záměr, který tu má umožnit provozování kulturních a komunitních aktivit pro různé věkové skupiny. Snahou města je, aby tento historicky cenný areál, který je v posledních letech využíván jen minimálně, mohl začít sloužit lidem.

Vedení metropole se pro tuto cestu rozhodlo na základě studie možného fungování objektu na dalších deset let, kterou zpracoval Institut plánování a rozvoje. Radní dospěli k názoru, že celý areál by měl mít jednoho provozovatele, který by zabezpečil kombinaci cenově dostupných a komerčních služeb z oblasti volného času, kultury a komunitního soužití. Nabídka by měla být ideálně zaměřena na rodiny s dětmi, teenagery a seniory. K diskuzi o dalším osudu bývalé vozovny byli kromě občanů přizváni i zástupci Prahy 10 a sousedních městských částí Praha 2 a Praha 3.

Nyní musí město s majitelem areálu, Dopravním podnikem hl. m. Prahy, dojednat detaily nájemní smlouvy a následně ji uzavřít. Na to by mělo navázat podrobné dopracování celého záměru kulturně-komunitního centra Orionka a hned poté Praha vypíše koncesní řízení na výběr provozovatele areálu. Pokud se ho podaří vybrat ještě letos, je velká šance, že by se Orionka mohla otevřít lidem už v příštím roce. S ohledem na lokalitu a relativně hustě obydlené okolí se zde nepředpokládají sportovní aktivity, velké kulturní akce, rozsáhlé gastroprovozy nebo komerční atrakce pro značné množství návštěvníků.

PARKOVACÍ ZÓNY JIŽNĚ OD VLAKOVÉHO KORIDORU

KDE? **oblast 10.4**
pro obyvatele Záběhlic a desítkové části Michle

OD KDY? **od 1. července 2021**

VÝDEJ OPRÁVNĚNÍ

Úřad MČ
Vršovická 68, výdejna v 1. patře
aktuální otvírací dobu sledujte na webu

e-mail: zony@praha10.cz
tel.: **267 093 800**
web: praha10.cz/parkovani

Podrobná mapa a další info:
praha10.cz/parkovani

Můžete zažádat také **ONLINE** pomocí Osobních stránek uživatele (OSU) osu.zpspraha.cz

Registrace na tel.: **388 901 185**

ČESTNÝ OBČAN ČAPEK

Karel Čapek je oficiálně čestným občanem Prahy 10! Ocenění od městské části převzaly na začátku června Kateřina Trlifajová a Katherine Kastner, právničky Čapkovy sestry Heleny. Slavnostní akt proběhl na zahradě vinohradské vily, v níž slavný spisovatel a dramatik žil se svou ženou Olgou Schein-
pflugovou a bratrem Josefem.

Loni uplynulo 130 let od Čapkova narození a radnice v rámci výročí uskutečnila celoroční vzpomínkový projekt, který sestával z mnoha kulturních aktivit. Zastupitelstvo městské části tehdy také schválilo, že Desítkou významnému literátovi a mysliteli udělí in memoriam čestné občanství. K samotnému slavnostnímu aktu došlo kvůli protipandemickým opatřením až nyní. „Karel Čapek byl víc než spisovatel. Byl přirozenou veřejnou autoritou. Autoritou, která za svá slova ručila,“ řekla v úvodním proslovu starostka Renata Chmelová, která Čapkovým příbuzným symbolickou poctu předávala.

U příležitosti udělení čestného občanství jsme položili několik otázek Kateřině Trlifajové:

Máte z ocenění radost? Spatřujete v něm nějaké poselství?

Celá naše rodina si čestného občanství Karla Čapka velice váží, je nám ctí, že je za něj přebíráme. Karel Čapek by měl jistě také radost, zvláště kdyby bylo spojeno s čestným občanstvím i pro jeho bratra Josefa. Pokud se jedná o poselství současné radnice, pak je čtu takto: hlásíme se k odkazu Karla Čapka, k jeho humanismu, politické angažovanosti, kultivovanosti, k jeho občanským ctnostem a neokázalosti.

Jak se vám líbí samotná cena, stylizovaná dlažební kostka o deseti stěnách s poutem, které symbolicky vyjadřuje sepětí osobnosti s Prahou 10?

Jedná se o opravdu krásný kámen, který se dobře vejde do ruky. Líbí se mi hned z několika důvodů. Kámen symbolizuje vztah k zemi a oba bratři Čapkovi si v sobě po celý život uchovávali jistou zemitost, jadrnost, přímot. Desetistěn symbolizuje, že to je dar od Prahy 10. Desetistěn nemůže být nikdy úplně pravidelný, neboť nepatří mezi pět základních platonských těles, což jsou pravidelné mnohostěny. Ale je pravidelně nepravidelný. Základní protilehlé stěny jsou tvořeny čtverci navzájem pootočenými o 45 stupňů. Díky tomu mohou být propojeny osmi rovnostrannými trojúhelníky. Čtverec je podle staré kabalistické a alchymistické tradice symbolem zemského principu, zatímco trojúhelník zastupuje duchovní princip. A mezi hmotou a duchovnem existuje jisté napětí, které každý z nás vyvažujeme po celý život. Ani Čapek nežil jen ve své věži ze slonové kosti, rád sestoupil a hrabal se v zahradce, obdivoval, co všechno mu tam vyrostlo, a pak o tom napsal.

Kdy jste si v dětství poprvé výrazněji uvědomovala, že jste příbuznou slavného spisovatele a dramatika? Jak byla jeho osobnost ve vaší rodině přítomna, jak vás ovlivňovala?

Bydlím od narození v domě, který v roce 1928 nechala postavit sestra bratří Čapků Helena, moje prababička, a který se nachází nedaleko od jejich vily. Je to prvorepublikový dům s podobným nábytkem, kobercí, spoustou knih a zahrádkou se stejně nerovnými kamennými chodníčky. Můj otec Pavel Brázda, Heleny vnuk, se do něj přistěhoval po své svatbě v roce 1950, v podstatě proto, aby dům zachránil před znárodněním. V tu dobu byl Helenin manžel, básník Josef Palivec, odsouzen z politických důvodů ve vykonstruovaném procesu na 20 let. Moji rodiče byli ze stejných důvodů vyhozeni z Akademie výtvarných umění a živili se, jak to šlo. Dům přežíval, jak byl, zakonzervován, neopravován, naplněn původním nábytkem, knihami a vzpomínkami až do devadesátých let. V něm jsem vyrůstala obklopena jeho postupně chátrající atmosférou čapkovské první republiky.

Aby si sem tenkrát moji rodiče mohli přivést štěně, nazvali ho Dášěnka, stejně jako se jmenoval proslulý Čapkův pes. A tak jsem vyrůstala s živou Dášěnkou. Četlo se o knižní Dášěnce, o pejskovi a o kočičce a Devatero pohádek. Další Čapkovy knihy byly přirozenou součástí mého života.

Myslíte, že máte s Karlem Čapkem společný nějaký povahový rys nebo třeba zájem o něco konkrétního?

To tedy opravdu nevím. Líbí se mi jeho humanismus, zájem o člověka, jeho civilní a zároveň

barvitý styl. Jednu dobu se u nás v rodině říkalo: „Všichni pišou, jeden hůř než druhý,“ což byla trochu pravda. Kdysi jsem se snažila Čapkův styl trochu napodobovat, ale pak jsem šla jinou cestou.

Ke kterému Čapkovu dílu se nejraději vracíte a proč?

Mám ráda třeba Krakatit. Cesta inženýra Prokopa za jeho vynálezem třaskaviny a dobrodružství, které jej provází. Prokopova ježatost a umíněnost. Dilema, kterému je vystaven. Je to napínavá a trefná předzvěst vynálezu atomové bomby a pokušení, která jej provází. Navíc můj otec Pavel Brázda identifikoval některé lidi z okruhu společných přátel jakožto vzory pro románové postavy. Třeba Věru Hružovou-Skupilovou jako Princeznu, což se později skutečně potvrdilo.

Připomínáte si svého příbuzného ještě nějakým jiným způsobem?

Na naší půdě jsme našli krabici, která obsahuje rukopisy mé prababičky Heleny. Jedná se zejména o nevydané pokračování její knihy Moji milí bratři, jež vyšla v roce 1962. Krabice se ujala Jindřiška Jukličková a velkou část přepsala, je to asi 2000 částečně nesourodých stran. Bylo by třeba, aby se toho někdo redakčně ujala a připravil pěknou knížku.

Kdybyste měla představit Karla Čapka třeba současným teenagerům, čím by je mohl zaujmout?

Pokud by někde byla pěkná inscenace R.U.R. nebo Věci Makropulos, nejspíš bych je vzala do divadla. Nebo bych jim dala přečíst Válku s mloky. Řeší se tam problémy, které jsou stále aktuální, a přítom na nás dýchne kultivovaný duch první republiky a čapkovská hravost.

KATEŘINA TRLIFAJOVÁ

Právnička sestry bratří Čapků Heleny Koželuhové-Palivcové. Vystudovala Matematicko-fyzikální fakultu UK, zabývá se filozofií matematiky a učí logiku na Fakultě informačních technologií ČVUT. Se svým manželem profesorem Janem Trlifajem mají pět dospělých dětí: Lucii, Justinu, Magdalenu, Šimona a Daniela.

V TÉTO RUBRICE VYJADŘUJÍ SVÉ NÁZORY JEDNOTLIVÉ KLUBY ČLENŮ ZASTUPITELSTVA MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10. ZASTUPITELÉ MOHOU PSÁT NA VOLNÉ TÉMA DLE SVÉHO VLASTNÍHO UVÁŽENÍ. REDAKCE DO PŘÍSPĚVKŮ NEZASAHUJE.

Léto se kvapem blíží, tak si dovolím pár vět k posledním měsícům a několika novinkám z Desítky.

Koronavirus ustupuje z veřejného prostoru a neplní přední stránky novin a našťastí ani nemocnice. Proto se mohu i já více soustředit na práci pro naši čtvrť a pro její občany.

Jak víte, primárně se věnuji dopravě a všemu, co s ní souvisí. V září otevíráme další železniční stanici, Praha-Zahradní Město. Bude po stanici Praha-Eden druhá, která se v krátké době otevře. Zastávka usnadní dojíždění zejména mimopražským. S ODS dlouhodobě podporujeme elektrifikovanou vlakovou dopravu, takže mě těší, že zrovna na Desítce k jejímu rozvoji dochází asi nejdramatičtěji.

Co se týče tramvají, také u nich došlo k velkým změnám. Nově je v provozu linka č. 19 z Pankráce na Lehovce, která spojuje všechny tři linky metra, a podstatnou část trati má právě u nás na Desítce. Zároveň jednáme s magistrátem o prodloužení linky č. 5. Rád bych, aby k tomu došlo, nicméně poslední slovo má vedení hlavního města. My můžeme jen doporučovat, žádat a podávat připomínky. Zkrátka o tomto ve výsledku nerozhoduje městská část, ale právě magistrát.

Od 1. července spouštíme poslední etapu modrých zón. Půjde o více jak 5 000 parkovacích míst jižně od vlakového koridoru na Bohdalci, v Záběhlicích a v Zahradním Městě. Pokud tedy potřebujete vyřídit parkovací kartu, nastal nejvyšší čas. U nás na úřadě pracují moc milé dámy, které vám se vším rády pomohou. Tak určitě přijďte.

Závěrem bych vám rád popřál příjemné a krásné léto. V lockdownech jsme strávili doma skoro rok. Doufáme, že se na podzim už nic podobného opakovat nebude. Ač vláda selhala téměř ve všem, očkování nám snad zajistilo návrat do normálního života.

PaedDr. Martin Sekal
místostarosta, ODS

Jaroslav Štěpánek, MBA
zastupitel, ANO 2011

Ing. Tomáš Pek, S.E.
zastupitel, TOP 09

Přemýšlel jsem o pozitivním tématu, které bych mohl jako opoziční zastupitel do jisté míry pochválit. Jenže situace v lokalitě, kde bydlím, a vlastně na celé Praze 10 je v oblasti péče o veřejná prostranství natolik alarmující, že musím být kritický. Z jednání Výboru pro životní prostředí a infrastrukturu dobře vím, jak je údržba veřejných prostranství roztržštěná mezi různé vlastníky a správce. Přesto by měla být městská část v této oblasti aktivnější.

Nyní jsou asi největší problémy se sekáním trávy a týká se to jak pozemků ve správě městské části, tak i dalších organizací. Je sice deštivé jaro a tráva roste enormně rychle, přesto by seč měla být provedena kvalitně a včas. To se často bohužel neděje. Osobně jsem na tuto situaci několikrát upozorňoval a náprava byla nedostatečná nebo spíše žádná.

Situace je o to horší, že nedávno proběhlo velmi komplikované a dlouhotrvající výběrové řízení na dodavatele údržby zeleně. A výsledek? Ten mohou občané vidět sami. Je za tím nedostatečná práce úředníků, rady, koalice, nedostatek finančních prostředků nebo to dodavatel celkově nezvládná?

To, co považuji za výrazný problém, je stav travnatých ploch podle správců. Trávníky se sice tak nějak průběžně sekají. Jenže v úplně jinou dobu podle jednotlivých správců. Zde by se měla městská část snažit tyto činnosti lépe koordinovat nebo dohodnout změnu správců tak, aby se o ucelenou lokalitu staral vždy ideálně jen jeden městský správce. Občany přece nemusí zajímat, kdo je správcem. Veřejná prostranství by měla být udržována ve stejné lokalitě v obdobné kvalitě a četnosti. Jaké kroky v této oblasti vedení městské části dělá?

Milí obyvatelé Desítky, za zastupitelský klub TOP 09 bychom vám chtěli popřát klidné léto, a nejen léto. Doufáme, že po mnoha měsících, které ovlivnila pandemie nemoci covid-19, budeme mít všichni šanci si odpočinout a nabrat síly.

Děkujeme všem v první linii za obětavost, kterou prokázali, a veškerou práci, kterou v nelehkých a pro nás často nepředstavitelných podmínkách odváděli. Upřímně vám všem přejeme, aby vám léto dovolilo nabýt sil i rovnováhy.

Všem, které pandemie připravila o blízké, známé nebo o práci, přejeme, aby v dalších měsících našli odhodlání pro nový začátek.

Dětem, na které situace doléhala se stejnou vahou jako na dospělé, přejeme, aby si mohly užít prázdnin, setkávat se s kamarády, prarodiči, aby mohly cestovat.

S následky posledních měsíců se spousta z nás bude ještě nějakou dobu potýkat. Jako zastupitelé Prahy 10 za TOP 09 nicméně budeme v městské části i na úrovni hlavního města prosazovat kroky, kterými se pokusíme vracet život do normálu co nejrychleji.

Vás na oplátku prosíme, abyste byli zodpovědní a řídili se správnými doporučeními a zejména vlastním rozumem.

LEVNĚJŠÍ OCHRANA BUDOV

Městská část vlastní několik desítek budov, u kterých musí zabezpečovat ochranu. To se dosud historicky řešilo prostřednictvím najímání externích strážních služeb. Například léta nevyužívaný objekt Kulturního domu Eden kvůli tomu přišel Prahu 10 na bezmála milion korun ročně.

Loni na podzim proto radnice schválila proces připojování těchto objektů na Pult centrální ochrany Městské policie Praha, a tím jejich zařazení do Poplachového monitorovacího systému hl. m. Prahy (PCO). Zatím se nám podařilo do PCO zapojit již více než 100 objektů v naší správě včetně budovy radnice. Postupně přidáváme další, zejména školky a školy.

Jak celý systém funguje? Elektronický zabezpečovací systém, který již máme instalován v naprosté většině objektů, se jednoduše přepojí na PCO. Při narušení objektu a vyhlášení poplachu potom na místo nevyjíždí smluvní soukromá agentura, ale policejní hlídka, která se nachází nejbližší. Městská policie disponuje výrazně vyššími pravomocemi, garantuje čas dojezdu na místo do tří minut a její zásah je bezplatný. Po technologické stránce celý systém zajišťuje společnost Sistel International, která byla vybrána Správou služeb hlavního města Prahy.

Konkrétní postup zásahu vypadá tak, že jakmile centrální operační středisko městské policie obdrží informaci o narušení objektu, předá ji místně příslušnému obvodnímu ředitelství. „Strážníci identifikují napadené místo v rámci celého objektu a kolegové sloužící na operačním středisku tam okamžitě vyšlou motorizovanou hlídku. Současně naše operační středisko kontaktuje pověřenou osobu zodpovědnou za objekt a informuje ji o vzniklé situaci,“ popisuje obvodní ředitel MP Praha 10 Michal Ridl.

Zvolená cesta zabezpečení budov je plně v souladu s péčí řádného hospodáře, kdy se svěřený majetek snažíme chránit efektivně a současně minimalizujeme vynaložené prostředky. Jen v případě zapojení školských zařízení lze roční úsporu již nyní odhadnout na několik milionů korun, které ve školství jistě najdou vhodnější uplatnění.

Vážení přátelé, zatímco kapacity předškolních zařízení jsou na Desítku poměrně dostačující, stále naléhavěji řešíme problém základního školství. Podle odhadů zde bude v následujících osmi letech chybět přibližně 1400 míst.

Nedávno se přímo nabízelo řešení, které by tuto složitou situaci změnilo k lepšímu. Letos v září by končil nájem soukromé Vysoké školy finanční a správní. Bohužel, po volbách v roce 2018, pouhý jeden den před ustavujícím zastupitelstvem, podepsalo předchozí vedení (koalice TOP 09, ČSSD a dalších) se školou prodloužení smlouvy až do roku 2031! Stalo se tak zcela bezdůvodně, tři roky před vypršením nájemní smlouvy.

Už tehdejší politická reprezentace si musela být vědoma nedostatku míst v základních školách, přesto proti tomuto nesmyslnému kroku nikdo nic nenamítal. V současné době je nájem této instituci vypovězen pro dlouhodobé porušování podmínek smlouvy, ale probíhající právní spor bude vleklý a velmi obtížný.

Znovuotevření Staré, Strašnické nebo též původním názvem Jubilejní školy je nejen naším dlouhodobým cílem, ale jde především o naléhavou potřebu naší městské části. Výrazně jsme proto upravili původní a nákladově značně předimenzovaný návrh rekonstrukce, jehož součástí byly i nevratné zásahy do konstrukčních prvků budovy a výrazné změny vnitřních dispozic objektu.

Přesto jsou celkové náklady rekonstrukce nad finanční možnosti Prahy 10. V uplynulých týdnech se nám podařilo od Magistrátu hlavního města Prahy získat první část podpory na její obnovu ve výši osmdesáti miliónů korun. V obnovené škole najde své místo cca 380 žáků a zároveň se opět stane přirozeným centrem Strašnic v rámci obnovy celého okolí současné stanice metra a přilehlých parkových prostor.

Děkujeme, že jste s námi!

Ing. Jana Komrsková
místostarostka, Piráti

Zastupitelstvo MČ Praha 10 schválilo závěrečný účet za rok 2020. Tím jsme složili účty za hospodaření naší městské části v roce, který byl kvůli pandemii covidu-19 naprosto výjimečný nejen pro Prahu 10, ale pro celou společnost.

Příjmy rozpočtu dosáhly celkové výše 1,023 miliardy Kč, běžné výdaje 805 mil. Kč a investice 333 mil. Kč. Schodek činil 115 mil. Kč. Hospodaření zdaňované činnosti vykázalo výnosy 398 mil. Kč, náklady 373 mil. Kč a zisk 25 mil. Kč.

Konečný schodek rozpočtu ve výši 115 mil. Kč je výsledkem odpovědného čerpání výdajů a aktivního získávání dotací a byl zcela kryt finančními prostředky z prodeje majetku minulých let. Ke zlepšení výsledného salda rozpočtu přispělo získání investiční dotace z hlavního města Prahy na spolufinancování projektu Snížení energetické náročnosti objektu Úřadu MČ Praha 10 v celkové výši 99,3 mil. Kč, který bude realizován (a financován) v následujících letech.

Ted' to podstatné. Při zdravém hospodaření kryjí běžné příjmy provozní výdaje, a pokud vznikne přebytek, je použit na investice. A přesně tak hospodařila MČ Praha 10 v roce 2020! Běžné příjmy rozpočtu překročily běžné výdaje o 41 mil. Kč, aniž bychom využili převody z hospodářské činnosti. Odpovědně se staráme o svěřený majetek: na investice, opravy a udržování bylo vynaloženo 500 mil. Kč.

Od našeho zvolení v listopadu 2018 jsme přijali řadu velmi obtížných a nepopulárních rozhodnutí, která však umožňují poskytování kvalitních veřejných služeb pro občany i další rozvoj MČ. Neuvažujeme jen v horizontu jednoho volebního období. Neprojídáme vaši budoucnost. Usilujeme o dlouhodobě udržitelné hospodaření a fungování Prahy 10.

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D.
radní, VLASTA

VYZKOUŠEJTE KLOPENOU DRÁHU

V letošním roce je tomu již 80 let, co na Třebešíně stojí velodrom. Prošel různými úpravami tvaru i délky, časy lepšími i časy horšími. V posledních letech ale značně ožil a stal se centrem nejen sportovního využití místních obyvatel. Například loňské podzimní lockdownové sázení padesátky ovocných stromů vliilo trošku optimismu do žil každému, kdo se v nelehkém čase zúčastnil.

S příchodem sněhu se cyklistický areál proměnil v zimní středisko. Volně dostupné běžecké stopy využili opět sportovci z širokého okolí, byť organizovaný sport stále nefungoval. Na jaře jsme se vrátili k původnímu využití dráhy. A jaké jsou možnosti jízdy na velodromu či přilehlých trasách pro horská kola?

Pro zájemce o dráhovou cyklistiku je vypsán dlouhodobý kurz, kde se v celkem šesti lekcích naučíte základům jízdy na speciálním dráhovém kole. Časy kurzů jsou individuální,

na dráze je zpočátku pouze jeden sportovec. V případě, že již nějaké zkušenosti s dráhovou cyklistikou máte, je tu možnost pondělního volného ježdění. Absolventi kurzu pak mohou jezdit ještě ve středu a v pátek. Úterý a čtvrtky jsou vyhrazeny dětem, které mají v několika skupinách buď tréninky právě na dráze, nebo na horském kole. To už je řeč ale o dětském kroužku, který je vypsán přes prázdniny v omezeném režimu a od září bude probíhat v plnohodnotném rozvrhu.

Cyklistika na Třebešíně je skutečně pro každého. Ke klopenému betonovému oválu se budují trasy pro horská kola (MTB) a bikrosová zóna. Zájemci mohou přes prázdniny dorazit prakticky kdykoliv, podmínka je jediná – budeme chtít, abyste nám trochu pomohli

se stavbou. Tvar klopek i skoků se chystá na záříjový nápor malých cyklistů, takže na bikrosce pracujeme prakticky dnem i nocí.

Paradoxem je trochu to, že bikroska na Třebešíně již před lety stála. Obnovuje se tak vlastně zašlá sláva celého unikátního sportoviště. V plánech stávajícího betonového tělesa ze sedmdesátých let bylo totiž i zastřešení. Vjezdový most měl sloužit jako cíl pro Závod míru. Velké plány pohltit čas...

Obnově sportoviště ale nejvíce pomůžete právě návštěvou. Ať už kurzů pro dospělé, na které navazuje vlastní tréninková skupina, nebo nových pátečních jízd „Lady Kovo“, kdy se modré barvy domácího týmu mění na růžové. I to je varianta letního zpestření času – společné dámské vyjížděky do blízkého okolí na horských i cestovních kolech. Kromě toho o víkendu 7.–8. srpna otevíráme velodrom pro širokou veřejnost v rámci festivalu Open House Praha. Vyzkoušet si nástrahy klopené dráhy na kole s pevným převodem bez volnoběžky může opravdu každý.

— Marek Mixa, TJ Kovo Praha

VOLNÝ ČAS NA GUTOVCE

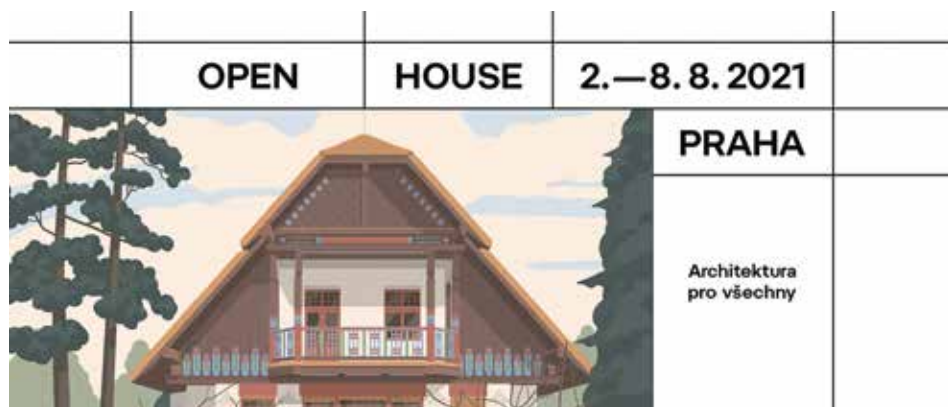
Strašnické centrum v Gutově ulici bylo v úvodu letošního roku pro širokou veřejnost opět uzavřené. Naštěstí alespoň mladí hokejisté a krasobruslaři mohli na zdejší ledové ploše pokračovat v trénincích, byť za přísných hygienických opatření. Jak konstatuje Petra Chalupová, vedoucí správy areálu, sportoviště připravené na zimní sezonu tak bylo v rámci možností trochu využito a částečně se tímto způsobem pokryly provozní náklady.

Průběžné přípravy na návrat zájemců o volnočasové radovánky se však nezastavily, a proto si léto na Gutovce můžete opravdu užít. Ještě na konci minulého roku byla na hřišti položena umělá tráva a malí i velcí fotbalisté jsou nadšení z její profesionální kvality. V jarních měsících potom proběhla různá vylepšení, kterým sice moc nepřálo počasí, ale přesto se jich stihlo docela dost.

Například lezecká stěna nabízí další instalované cesty, které zatraktivní zážitek pro rekreační sportovce. Populární vodní svět má novou ochrannou síť u skluzavky, byly opraveny všechny herní prvky, které spolu s lavičkami dostaly i nový nátěr. Staré neekonomické osvětlení na skateparkové ploše bylo vyměněno za úspornější. V horkých dnech dobře poslouží pro odpočinek ve stínu velký party stan a v provozu je opět i stánek s drobným občerstvením u ledové plochy, který nabízí tradičně také točené nápoje a zmrzlinu. Od července se v areálu budou pořádat příměstské dětské tábory s novým provozovatelem, který nabízí velmi lákavé programy.

Po usilovných přípravách areálu nyní nejvíce prospěje, když se sami přijdete přesvědčit, že tady čekají krásné letní zážitky doslova na každého. Otevřeno je denně od 8.00 do 22.00 hod. a veškeré aktuální informace najdete na stránkách www.gutovka.cz. Srdečně vás zve i správkyně Petra Chalupová: „Všechny obyvatele Desítky u nás rádi přivítáme, dlouho jsme se na ně těšili. V červnu nám přálo počasí, a tak jsme si konečně mohli areál užívat zase společně. Věříme, že tomu tak bude i o prázdninách, a proto všem přejeme pohodové léto.“

LETNÍ ZÁŽITEK ARCHITEKTURY

Chcete si prohlédnout budovy a další stavby, které nebývají úplně běžně přístupné veřejnosti? Nebo rádi poznáte ty přístupnější i v jiných souvislostech? Tuhle možnost vám znovu nabídne festival Open House Praha, jehož sedmý ročník se uskuteční výjimečně o prázdninách. Architektonické skvosty vám otevrou své brány o víkendu 7. a 8. srpna a v tom samém týdnu budou již od pondělí probíhat různé doprovodné akce.

V rámci Prahy 10 můžete navštívit šest zajímavých míst, která vám představujeme níže. Ale po celé metropoli bude zpřístupněno celkem 80 objektů, takže si určitě vybere každý zájemce. Orientaci v rozsáhlém programu vám usnadní festivalový průvodce, který bude přístupný v tištěné i digitální verzi. Přehlednou databázi se všemi podrobnostmi najdete také na webových stránkách festivalu: www.openhousepraha.cz.

Heslem letošního festivalu je „Architektura pro všechny“, protože prohlídky budov jsou určeny takřka pro každého včetně rodin s dětmi nebo osob se zrakovým a sluchovým postižením. Vstup do všech otevřených budov je zdarma bez nutnosti předchozí registrace. Ve většině objektů budou prohlídky organizovány v různých velkých skupinách, které budou průvodci odbavovat průběžně. V menší části budov bude volný pohyb, takže jimi můžete libovolně procházet svým tempem a prohlížet si je podle chuti. Otevírací doba je převážně od 10.00 do 18.00 hod., ale raději si informace pro každý případ vždy ověřte.

EVANGELICKÝ HŘBITOV

Strašnice, Vinohradská 1505/161
založen 1795; hřbitovní kaple 1912 (Adolf Foehr)
Památné místo s prastarými náhrobkami významných německy mluvících Pražanů, malá oáza klidu uprostřed rušného města. To je zapomenutý evangelický hřbitov ve Strašnicích, který přestál několik pokusů o likvidaci

a po mnoha letech se konečně dočkal citlivé obnovy.

TRMALOVA VILA

Strašnice, Vilová 91/11
Jan Kotěra 1902–1903
Vila pro rodinu pedagoga a školního inspektora Františka Trmala patří ke skvostům české moderny. Kotěra ve svém návrhu propojil anglickou účelnost, secesní geometrii a lidovou tradici. Umělecké dílo s nádechem venkova. V rámci doprovodného programu se zde uskuteční komentovaná prohlídka pro děti.

VELODROM NA TŘEBEŠINĚ

Strašnice, Nad Kapličkou 3324/15
Josef Šídlo 1941
Nasedněte na kolo a zažijte na vlastní kůži pocit zrychlení, který nabízí hladká betonová dráha. Délka 333 m, šířka 7,8 m a zatáčky klopené na 34°.

ŠALOUNOVA VILA

Vinohrady, Slovenská 2499/4
Ladislav Šaloun 1908–1911; Dušan Jurkovič, Josef Černý 1934 (dostavba)
Secesní ateliér s výraznými prvky symbolismu si nechal podle vlastního návrhu postavit sochař Ladislav Šaloun. Festival vám ukáže nejen prostory ateliéru, které dnes slouží jako výukové zázemí pro studenty a pedagogy AVU, ale také obytnou část vily.

HUSŮV SBOR

Vršovice, Moskevská 967/34
Karel Truksa 1930
Unikátní stavba spojuje sakrální charakter modlitebny Církve československé husitské s divadelním sálem. Husův sbor byl od počátku navržen jako multifunkční budova, v době jejího vzniku tu sídlila i banka.

VZLET

Vršovice, Holandská 669/1
Bohumil Hrabě 1921
Letos uplyne 100 let od vzniku sokolského biografu ve stylu art deco, který svým provozem dokázal vydělat na stavbu nedaleké sokolovny. Na historickou tradici navazuje kulturní palác, který nově buduje trojice uměleckých souborů. Vychutnejte si prohlídku čerstvě rekonstruovaných prostor včetně zákulisí!

ZA KOUPÁNÍM DO EDENU

Pokud vás horké dny zastihnou doma, nemusíte se za příjemným koupáním trmácet přes celou metropoli nebo ještě dál. Stačí zavítat do Vršovíc, kde se nachází letní koupaliště Slavia. Také v letošní sezoně by mělo být v provozu přibližně do poloviny září.

Pro plavce se zde nabízí především klasický padesátimetrový bazén se šířkou 21 m a maximální hloubkou 2 m. Přílehlý dětský bazén se skluzavkou a chrličem je rozdělen na dvě části o hloubce 0,2 a 0,8 m. Hned vedle si mohou děti od 8 let užít jízdu na toboganu. K relaxaci je uzpůsobena dostatečně rozlehlá travnatá plocha.

Areál má kvalitní zázemí a poskytuje různé doplňkové služby. Najdete tu dětské hřiště, minigolf, pingpongové stoly, nějakou dobrotu si můžete koupit v restauraci, u dvou stánků s občerstvením a u zmrzlinového stánku.

Podle Petra Gabriela, vedoucího provozu, je plavecký stadion na prázdniny dobře připraven: „Musím říct, že pro nás byl rok pandemie jako pro většinu provozovatelů bazénů smutný a tíživý. Nemohli jsme realizovat všechny naše plány na zrekonstruování letních šaten a sprch. Povedlo se nám ale aspoň lehce upravit venkovní areál. Přidali jsme další stánek s občerstvením k tribuně u 50m bazénu a doufáme, že to lidé ocení. Dále budeme nabízet zdarma lehátka a plánujeme i slunečníky. Samozřejmostí je kvalita naší vody ve všech bazénech, kterou pravidelně sledujeme a upravujeme dle potřeby. Těšíme se na všechny naše zákazníky a doufáme v krásné léto bez omezení a covidu.“

PLAVECKÝ STADION SK SLAVIA

Vladivostocká 1460/10
www.psslavia.cz

Venkovní bazény – otevřeno:
po–pá 6.00–20.00 hod.
so–ne 9.00–20.00 hod.

Ceny dospělí/děti:
1,5 hod. – 120/70 Kč, celodenní 180/110 Kč,
od 16.00 hod. 140/100 Kč
V nabídce je i rodinné vstupné a permanentky.

ŠLI JSME ZA LIDMI, A TROCHU SE TAK VRÁTILI KE KOŘENŮM

Rosta Novák je principálem Cirku La Putyka, nevšedního uměleckého tělesa, které získalo proslulost i daleko za hranicemi naší země. Se svou cirkusovou company, jak důvěrně označuje soubor několika desítek artistů, tanečnicků, herců a dalších spolupracovníků, našel před šesti lety domovskou scénu v prostorách historických jatek v holešovické tržnici. A pochvaluje si, že nedávno se mu objekt s velkorysým zázemím konečně podařilo zkolaudovat z předchozí funkce skladiště motocyklů na divadlo. Pro nadcházející letní sezonu navíc na okraji Stromovky postavil šapitó Azy178, otevřené i pro jeho kolegy z dalších žánrů. Kromě hraní pro pražské publikum se chystá na kočovné vystupování po českém venkově.

Co pro vás znamená léto?

Většinou se snažím nějak si ho blokovat pro rodinu, protože zbytek roku je časově náročný a naprosto neukotvený. Nicméně dřív bývaly přes léto divadelní prázdniny, ale ty už v posledních letech přestávají existovat a sezona kompletně splývá v jeden celek. Dokonce v létě to bývá ještě náročnější, obvykle se hraje každý den. Navíc teď po covidu se úplně mění smýšlení o kultuře v létě a bude se hrát prakticky všude. I tak bych chtěl

aspoň na čtrnáct dní zapomenout na divadlo a věnovat se jenom ženě a svým třem klukům.

Co konkrétně v létě rád děláte?

Miluju vodu, moře, nejlíp potápění a surfování. Tady v Česku mám rád sžívání s krajinou a přírodou, musím být pořád venku. A také mám čas zajít někde na kulturu, což se mi během roku moc nedaří. Nejdůležitější je, že vypnu ze svého pracovního režimu, jakákoli odbočka do jinak nepoznaných světů je skvělá.

V létě vyrazíte s cirkusem do menších měst a na venkov. Vnímáte to jako svým způsobem návrat ke kořenům uměleckého kočování?

My jsme před covidem hodně cestovali po cizích zemích, byli jsme až v Austrálii, ve Spojených státech, v Africe i v Jižní Americe, projeli jsme celou Evropu. Pandemie nás vrátila domů, a to nejen na známé štace, ale třeba i na místa, kde už se na kulturu zapomnělo nebo o ni lidé neměli zájem. Opouštěli jsme Prahu, protože se tady i v těch špatných podmínkách zase koncentrovala většina akcí, a mířili jsme do menších měst a vesnic. Šli jsme za lidmi a hrálo se kdekoli, na náměstích, na loukách, u hradů i zámků, za líjaku,

v tropickém vedru, kdy na povrchu taneční podlahy bylo až 60 °C. Užívali jsme si zkrátka, že se vůbec hrát může, a to nás trochu vrátilo ke kořenům, jak jste říkal, k nějakému nomádství. A vyplatilo se to – loni v létě jsme odehráli asi padesát pět představení, což nám pomohlo udržet se nad hladinou.

Kořenů se bude týkat i vaše nové představení Cesty, připravované jako velkolepá show připomínající dějiny cirkusového umění. V čem vlastně zůstává cirkus stejný a proč se vaše pojetí tohoto žánru označuje jako „nový cirkus“?

Já nejsem zastánce tradičního cirkusu s drezúrou zvířat a vnitřně za něj nedokážu bojovat. Karel Kludský, který byl ve třicátých letech ředitelem největšího cirkusu v Evropě se třemi manéžemi, na konci své autobiografické knížky z roku 1967 píše, že podle jeho názoru za padesát let bude cirkus bez zvířat, protože lidé je chtějí vidět v jejich přirozeném prostředí. Dodává ale, že by byla škoda, kdyby cirkus zanikl, protože ztělesňuje hledání ideálu člověka a pracuje s překonáváním lidských a fyzikálních možností. A to se dneska skutečně děje. Mě na cirkusu fascinuje manéž, kruh, hraní pro lidi v kruhu je úplně něco jiného, než co známe z kukátkového hlediště. Kruh je pro mě symbolem životaběhu, cyklu mezi narozením a smrtí, ohniště, vznik komunikace a jazyka, dá se s ním spojit neuvěřitelné množství věcí. Za tradiční cirkus proto považuji spíše samotné cirkusové umění, že si lidi museli postavit šapitó, cestovali z města

do města, hráli za všech možných katastrof, snažili se udržet tu širokou rodinu pohromadě. Divoké šelmy do toho v této době nepatří, což odhadl pan Kludský docela správně. Jinak historická struktura cirkusového představení byla číslo – číslo – číslo a předěloval to konferenciér nebo klaunský výstup. Nový cirkus oproti tomu hodně čerpá z divadelní dramaturgie a režie, snaží se vytvářet příběhy, které často vypráví pomocí emocí, obrazů, metafor. Ale pořád to celé stojí na stejném základě – pracuje se s riskem, překvapením, s klišé, poezií, poetikou, hudbou. Založení nového cirkusu mám spojené s Voskovcem a Werichem, a to jsme prosím v roce 1926. Sami říkali: „*My bychom chtěli dělat akrobacii, ale naše těla by to nezvládla, tak ji děláme slovem.*“

V létě hodně hrajete představení Kaleidoscope, představení které vzniklo loni při první pandemické vlně. Je to záměr?

Tehdy byl režisér doma ve Finsku a herci tady v Praze ve zkušebně, propojení online. Takže jsme tu měli velkou obrazovku s režisérskou hlavou a tvořil představení v rozměru 2D. Docházelo ke spoustě nedorozumění, kdy si stěžoval, že vidí zkoušet jednoho člověka, přitom dalších pět trénovalo zrovna za ním. Tohle představení je nakonec hodně adaptabilní a zábavné, odlehčilo nám v době, kdy taková emoce byla potřeba. Ale máme toho v plánu více, teď jsme hráli tři různá představení na třech různých místech, takže naše company se rozstřelila do Chebu, Velké Bystřice a Prahy. Snažíme se dávat práci co největšímu počtu lidí a v létě určitě zase odehrajeme asi šedesát představení.

Jak vypadá vaše pražská letní scéna?

Postavili jsme nový prostor na hranicích Stromovky a Výstaviště, jedná se o šapitó, což zase znamená jistý návrat ke kořenům. Jmenuje se Azyl78, což naznačuje, že dáváme střechu nad hlavou různým uměleckým žánrům, nejen novému cirkusu. Včera tam měli koncert Tata Bojs, chystá se řada činoherních představení, například od Divadla pod Palmovkou, Husy na provázku nebo Činoherního klubu. Kruh tady spojuje možná nespojitelné a naše manéž dává možnost vystoupit i těm, kteří třeba nemohli svoje scény otevřít.

Vy sám jste ze Strašnic, nenapadlo vás někdy vystoupit v Praze 10?

Hráli jsme na Solidaritě během lockdownu na začátku dubna 2020 v rámci projektu Kulturu nezastavíš! Dokonce to bylo hned druhé místo po mém rodišti v Praze 2. Vystupovali jsme v zahradách ve vnitroblocích, pro lidi, kteří nemohli vycházet ven a koukali na nás z okna. Dělalí jsme koncerty i akrobatická čísla, někdy jsme to stihli dát vědět předem, jindy to bylo úplně spontánní. Jinak před šesti lety, když jsme se stěhovali z La Fabriky a hledali nové útočiště, tak jsem navštívil i všechna možná místa na Desítce. Měl jsem

zájem o Husův sbor, kde nyní působí divadlo MANA, ale tam byl nějaký sklad nábytku. Ještě předtím jsme hráli ve Vzletu, ale ten pak nějak začal uvadat a navíc nám nevyhovovalo ani to trochu pohádkové či cukrárensky laděné zabarvení interiéru, který bychom nemohli upravit. Zkoušeli jsme i KD Eden, který nás zaujal svou vnitřní velikostí a velkorysostí – nepovedlo se, a tak chátrá dál. Ve Strašnicích sleduji plány na rekonstrukci „Barči“ (KD Barikádníků – pozn. red.) a myslím, že se bude řešit i budoucnost Strašnického divadla. Na Solidaritě se sešla zajímavá skupina lidí spjatých s kulturou, ať už to je Mirek Krobot, jeho dcera Lenka, Jiří Turek, ředitel festivalu Letní Letná, Petr Horníček, šéf Losers Cirque Company, Zbyněk Šporc z naší La Putyky. Říkáme si, jestli by nestálo za to, se spojit a něco vytvořit nebo se na něčem podílet. Uvidíme, jestli se naskytne nějaká příležitost. Ve Strašnickém divadle jsme ostatně kdysi s Lukášem Trpišovským udělali první krůčky na jevišti, takže k tlehle lokalitě mám osobní vztah. Sice tady krásně ožívají parky, ale chybí tomu kultura.

„Když máte parťáka v sedmi metrech a začnete myslet na něco jiného, tak vám ten člověk prolítne mezi rukama.“

Jak se vám žije ve Strašnicích, jste lokální patriot?

Býval jsem vinohradský patriot, jako dítě jsem vyrůstal v Riegrových a Čechových sadech, miloval jsem tamní estetiku počátků 20. století a vysoké stropy v činžovních bytech. Teď už jsme asi deset let ve Strašnicích a vůbec bych nečekal, že poblíž Černokostecké může být takový klid. První noc, kdy jsme tady spali, jsem se opravdu budil tichem. Připadám si tady trochu jako na vesnici, což je výhoda ve skvělých sousedských vztazích, ale nese to s sebou i jakousi izolovanost. Chtělo by to tady probudit život – s malými dětmi jsme trávili hodně času na Gutovce, teď už zase míří spíš do centra. A přitom potenciál Strašnic je veliký, jen by to chtělo nějaké ukotvené centrum pro různé aktivity. Jelikož rád vymýšlím další věci různě po kavárnách, tak mi chybějí i místa, kam bych si šel sednout nejen na pivo. Náměstí Jiřího z Poděbrad u nás asi neuděláme, ale něco podobného v menším by tady vzniknout mohlo kolem parku Na Solidaritě při troše snahy o zvelebení. Obnovu a zpřístupnění by potřebovalo hřiště za školou, které patří magistrátu, a Strašnické divadlo

by mohlo být logickým epicentrem zdejšího dění. Každopádně já se cítím ve Strašnicích jako doma.

Také jsem četl, že běháte, máte nějakou oblíbenou trasu?

Teď mám dvouletou pauzu, protože jsem prodělal streptokokovou infekci a operaci a teprve se z toho pomalu rozcházím. Ale před nemocí jsem dal dva Ironmаны (dlouhý triatlon, 3,9 km plavání, 180 km cyklistika a 42,2 km běh – pozn. red.), což byl můj životní zážitek. A běh jsem trénoval na desetikilometrovém okruhu od nás směrem k železnici, k Tesco na Skalce, k Icerinku, k Edenu, nahoru přes Želivského a kolem hřbitovů zpátky. Mám ale radši měkčí povrch, takže jsem chodil do Stromovky na koňskou trať nebo do Krčského lesa. Ale tady u nás jsem díky běhu objevoval neuvěřitelná zákoutí, třeba Slatiny, kde se natáčela Obecná škola.

Ještě se vraťme ke covidovému období. Nedávno jste měli premiéru představení Runners, které nese poselství „nemůžeme se zastavit, nemůžeme spát, nemůžeme si sednout a vypít si v klidu šálek kávy a přechíst si od začátku do konce alespoň jeden článek“. Zpomalila vás pandemie, nebo jste kvůli boji o přežití ještě zrychlil?

Spíše jsem zefektivnil čas. Loni v březnu jsme neměli moc na výběr, protože jsme z 82% závislí na tržbách z prodeje vstupenek, a z těch šedesáti lidí, kteří s námi pracují jako základ tělesa, je asi 95% OSVČ. To byla v té době prakticky nejbližší kombinace. Většina z těch lidí je navíc na úrovni téměř profesionálního sportovce a musí denně pečovat o svoji kondici, takže jsme prostě museli dál tvořit. Měli jsme za sebou dvanáctiletou zkušenost a dobrou souhru, a proto spousta věcí vznikala spontánně a s nějakou radostí. Nakonec jsme nejen přeživali, ale i tvořili, a dokonce se i rozrůstali. Vzalo to neskutečné množství energie, ale ukázalo nám to pravou podstatu cirkusáctví – že lidé jsou na sobě závislí. Jsou zvyklí, že když mají partáka v sedmi metrech a začnou myslet na něco jiného, tak jim ten člověk prolítne mezi rukama. Všichni známe pocit „já vím, že to bez tebe nedám“, takže navzájem to v těžkých časech chvíli držela jedna parta, chvíli druhá, aktivita se různě přelávala. Zvládli jsme to a nyní uvidíme, jak se budou lidé za kulturou vracet, jaké bude mít v budoucnu postavení. Vidím to na svých dětech, kterým je 23, 16 a 12, a každý vnímal covidovou dobu jinak – někdo měl víc času na svoje zájmy, někomu to zase totálně uškodilo v režimu, socializaci, hodnotách. Myslím, že třeba naše generace něco takového potřebovala, že jsme se opravdu hnali do průšvihů a potřebovali jsme si každý nějak seřadit hodnotový žebříček. U rodičů kolem sedmdesátky jsem zase poprvé viděl skutečný strach o existenci a o život. Pro malá děcka to zase bylo chvíli dobrodružství a dlouhé uhelné prázdniny, ale pak už to byla jenom totální haluz, hlavně se vzděláváním. Zvládnutí toho roku a půl nikomu nezaručí, že se to nepropíše do jeho dalšího života.

Mezilidsky jste krizi překonali sounáležitostí, co vás udrželo finančně?

Jednak nějaké rezervy, které jsme měli. Už jsme narostli do takových rozměrů, že bych byl blbej, kdybychom je průběžně nedělali. Tímto způsobem jsme mohli držet nad vodou celou company asi čtyři měsíce. Z druhé to byla neuvěřitelná podpora od fanoušků. Když jsme v reakci na zavření všeho hráli první představení pro prázdné hlediště a vysílali to online, sledovalo nás v jediný večer 52 tisíc diváků. To byl totální úlet, takové počty se tady v divadle sbírají půl roku. O nic jsme si neřikali, přesto nám lidé posílali peníze a tehdy se vybralo přes půl milionu korun. Z toho jsme zaplatili další dva měsíce provozu a takhle se to postupně nabalovalo dál. Lidé nám pomohli, protože viděli, že nejsme ti, kteří by jen seděli se založenými rukama a stěžovali si. A zatřetí nám neobyčejně pomohli produktoví i finanční partneři, kteří za námi stojí dlouhodobě a i v téhle době nám poskytli příslibenou podporu.

Jak to nyní vypadá s vaším širokým ansámblem zahraničních umělců?

To je velký problém, patří to k složkám naší tvorby, které se mění a nedají se přesně naplánovat. Mívali jsme pevnou představu na dva i na čtyři roky, ale to je pryč. Teď tvoří naši zahraniční sekci většinou expati, kteří tady už žijou. Pro velkou produkci představení Cesty, která by měla mít premiéru v září, už ale nemůžeme použít umělce z celého světa, jak jsme si představovali. Budeme mít tedy jen české obsazení a místo O₂ areny budeme hrát v Azylu. S našimi cestami do ciziny to potom vypadá nejdříve na léto příštího roku, uvidíme.

Na závěr bych se rád zeptal na výrazný vizuální styl, kterým se prezentujete. Na co v něm kladete hlavní důraz?

Když si vybírám lidi, následuji svoji intuici. Nezáleží mi úplně na tom, jestli ten člověk už umí skočit trojný salto, nebo už je skvělý tanečník či herec. Baví mě s ním chvíli sedět nebo se na něj koukat a hledat v tom nějakou chemii. Také rád pracuju s lidma, kteří jsou úplně na začátku, nebo mají potenciál, který v nich vidím asi jenom já. Stejně to mám s výtvarným stylem. Na vizuální věci mám docela dobrý cit, asi i kvůli svému ADHD, takže výtvarno je pro mě určitý ventil nebo zklidnění. Když se pouštím do nového představení, tak musím mít v ruce plakát ještě dřív, než se začne zkoušet. Vnímám to jako zkratku, která popisuje představení. Tím, že dám s výtvarníkem a grafikem svoji představu na papír, tak už si vytvářím nějakou vidinu projektu. Než jsme otevřeli šapitó, přemýšlel jsem, co bych chtěl jako divák zažít, když vejdu do takového prostoru. Chtěl bych zažít něco magického, co mě fascinuje. Lidé teď hodně sdílejí fotky z příchodu k Azylu, kdy shora vidí šapitó, které pomaloval Lukáš Musil

jako obraz složený z prehistorických motivů, a nasvěcují ho rozvěšené žárovky. To samé jsem chtěl uvnitř, žádné technické prostředí. Proto jsme udělali dřevěné lávky, po kterých se prochází, stylové osvětlení uliček, dřevěné lavice místo plastových... V manéži je to jinak než v klasickém divadle, kde před začátkem zůstává zatažená opona. U nás vnímáte všechno hned. Hrozně mě baví nabuzovat lidem atmosféru od jejich příchodu a v tom je vizuálně nesmírně důležité. ✖

ROŠTA NOVÁK

Potomek slavného loutkáře Matěje Kopeckého se narodil v roce 1979 a pochází z pražských Vinohrad. Jeho otcem je herec Rostislav Novák st. Studoval na gymnáziu ve Vršovicích, poté absolvoval katedru alternativního a loutkového divadla na DAMU. Ještě při studiích nastoupil do angažmá v pražském divadle Minor, později hostoval v Národním divadle nebo v Divadle v Celetné. Spolu se svým bratrem Vítkem založil v roce 2009 Cirk La Putyka, stálou scénu „nového“ cirkusu, v němž se akrobatická čísla prolínají s vyprávěním příběhu, hraním a audiovizuálními prvky. Soubor nejprve působil v divadle Archa, poté v centru La Fabrika a v současné době sídlí v objektu Jatka78 v holešovické tržnici. Jako umělecký šéf souboru navrhuje choreografie, režiruje i hraje, jeho žena Kristina Nováková Záveská vytváří pro představení kostýmy. Ztvárnil také různé filmové a seriálové role. Během pandemie se podílel na projektech Kulturu nezastavíš! a Film Naživo.

PŘIPRAVIT KE STARTU, POZOR: VZLET!

Stoletý příběh někdejšího sokolského biografu Vzlet letos otevírá novou kapitolu. Do rekonstruované budovy teď můžete vyrazit na divadelní představení, koncert, výstavu, přednášku nebo třeba s dětmi na vzdělávací workshopy a pohádky. Vzlet dostalo do péče spojení tří pražských uměleckých organizací, které již dříve prokázaly svoje kvality. S jejich členy se budete potkávat ve zdejším velkém sále, ve foyer nebo třeba v kavárně.

Noví vršovičtí sousedé pod vedením ředitele Petra Prokopa si dávají za cíl vybudovat ze Vzletu kulturní palác mnoha žánrů, který svým významem přesáhne daleko za hranice naší městské části. Nakročeno k tomu mají velmi dobře, a to jak tvůrčí základnou, tak i renovovaným zázemím. Prvním článkem mozaiky je Divadlo Vosto5, které letos slaví 25 let činnosti. „Vostopětka“, jak se jí důvěrně říká, proslula zejména svým neotřelým humorem a rozmanitými nápady. Jádro divadla představuje pětice tvůrců a herců – Ondřej Cihlář, Jiří Havelka, Petr Prokop, Tomina Jeřábek a Ondřej Bauer. Do Vzletu přemístí většinu svého repertoáru a v září se můžete těšit na zbrusu nový divadelní projekt.

Najdete tu také světově uznávaný barokní orchestr Collegium 1704. Vznikl u příležitosti festivalu Bach–Praha–2005 a od té doby sklízí úspěchy na nejvýznamnějších evropských pódiích. Letos se k nim přidala i pocta v podobě zahajovacího koncertu Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. Zakladatelem orchestru je cembalista a dirigent Václav Luks. A konečně Kino Pilotů na své domácí scéně v Donské ulici navazuje na tradici vršovického biografu ze třicátých let minulého století. Kromě divácky úspěšných filmů uvádí i artové snímky oceněné na různých festivalech. Ve Vzletu zaštiťuje přednášky a doprovodný vzdělávací program.

STARTOVACÍ DRÁHA

Budova Vzletu se skví novotou a dostala i veškeré potřebné vybavení a technické zařízení. To se podařilo zajistit i díky ohromné podpoře více než tisícovky přispěvatelů, kteří na tento účel ve veřejné sbírce shromáždili částku 1 250 000 Kč. Ve vstupní hale tak byla zprovozněna nová kavárna s „adoptovaným“ nábytkem. Za pozornost stojí i ostatní prostory, především velký sál s kapacitou 300 míst, originálním výtvarným stylem a dobrou akustikou. Nabízí nepřeborné možnosti

využití, například při naší návštěvě tu zrovna probíhalo natáčení výročních hudebních cen. Jediný drobný nedostatek spočívá v tom, že zachované historické filmové plátno má takřka čtvercové rozměry, které už pro současné promítání nejsou vhodné. V malém foyer se plánují pohádková představení pro děti, velké foyer v novodobé přístavbě zase vzhledem ke střešnímu osvětlení bude sloužit jako galerie pro výstavy obrazů z mecenášských sbírek. Pro sousedské aktivity je určena klubovna, kde se mohou konat různé kroužky, přednášky, autorská čtení nebo oslavy. Lávkové je, že obyvatelé Prahy 10 tu budou mít slevu na pronájem.

NABÍRÁNÍ VÝŠKY

Start Vzletu zbrzdila pandemie, přesto se dařilo pootevírat kultuře dvířka i v době přísných opatření. Již v únoru proběhla první vernisáž venkovní galerie, kdy byla na fasádu umístěna instalace „Recept“ od Krištofa Kintery, jednoho z nejvýznamnějších výtvarných umělců současné české scény. Velmi dobře se ujal provoz Rohovky, prosklené místnosti, do které lze nahlížet z Holandské a Norské ulice. V březnu zde vznikla pokojová instalace „Kuchařka a pilot“ z dílny Jedinečného Svatopěstitelského Družstva. Následoval pestrý festival s názvem „Duben, ještě tam budem“, který reagoval na přetrvávající uzavření kulturních prostor. V Rohovce se tedy během jednoho měsíce vystřídalo 16 akcí, od otevřené zkoušky Collegia 1704 až po legendární talkshow Divadla Vosto5 „Kupé V lese“. V květnu ožil i vnitřní prostor Vzletu – první diváky přivítalo oceňované představení „Společnost vlastníků“.

SLAVNOSTNÍ LET

Na 1. září je naplánováno oficiální otevření vršovické kulturní scény. Po dopoledním zahájení školního roku přijďte s dětmi na výtvarnou dílnu, hudební workshop a pohádky.

PŘEDSTAVENÍ KUPÉ VE VZLETU (VOSTO5)

Nová kapitola v dějinách Vzletu začne audiovizuální instalací a koncertem ve velkém sále. Program bude pokračovat v pátek 3. a sobotu 4. září. Těšit se můžete na barokní orchestr Collegium 1704, Divadlo Vosto5 se Stand'artním kabaretem a přednášku investigativního novináře Tomáše Etzlera. Pro aktuální a podrobné informace sledujte facebookový profil a Instagram Vzletu.

VZKAZ OD KAPITÁNA

Milí přátelé umění a kultury, byli bychom rádi, aby Vzlet byl i Vaše kulturní centrum. Nechceme ho vytvářet „na koleni“ a ve vakuu, jen podle našich představ. K tomu, abyste se ve Vzletu cítili víc jako doma a naši tu program podle svého gusta, potřebujeme také vědět, po čem touží Vaše kulturní srdce.

Podělte se tedy prosím o své názory. Nebojte, zabere to jenom tři minuty. Pomůžete Vzletu se zlepšovat a růst! Dotazník je anonymní a využijeme ho výhradně pro vnitřní potřebu Vzletu. Pokud váháte a máte otázky, napište nám. Rádi vysvětlíme detaily a průzkumem Vás provedeme. Pokud je Vám všechno jasné, přesuňte se na odkaz bit.ly/vyzkum-vzlet a pusťte se do nás.

Já, Vzlet i kultura v Praze 10 Vám děkuje!

— Petr Prokop, ředitel Vzletu

VZLET

Holandská 669/1
Praha 10 – Vršovice
tel.: 724 006 503
www.vzlet.cz

so 7/8 a ne 8/8 10.00–18.00
OPEN HOUSE PRAHA
Komentované prohlídky vnitřních prostor Vzletu.

KAFE VZLET
po–pá 11.00–21.30, so–ne 9.00–21.30 hod.
V knihovně Kafe Vzlet si můžete půjčit knihu a prohlédnout si výstavu inspirovanou letectvím.

ODHALENÁ MOZAIKA „RŮST – PŘÍRODA“ OD MAGDALENY CUBROVÉ

MOZAIKOVÉ PŘEKVAPENÍ

Rekonstrukce polikliniky v Malešicích, kterou provádí městská část Praha 10, přinesla nečekaný umělecký objev. Na stavbě byla odhalena skleněná mozaika „Růst – příroda“ od akademické malířky Magdaleny Cubrové z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. Vzácné dílo bylo předáno do odborné péče restaurátorů a po konzervaci bude instalováno u hlavního vstupu do zdravotnického zařízení.

Nevšední nález, nad kterým trochu zůstává rozum stát, se podařil dodavatelské společnosti Subterra při bouracích pracích v druhé etapě rekonstrukce objektu. „Mozaika byla ukrytá za sádkartonovou předstěnou, v prostorách někdejší jídelny. Vedení polikliniky ji v devadesátých letech nechalo zakrýt, protože její údržba byla vzhledem k hygienickým nárokům příliš složitá,“ popisuje vedoucí stavebního projektu Josef Herda.

Abstraktně ztvárněná mozaika „Růst – příroda“ má větší rozměry, na šířku dosahuje přes 4,5 m a na výšku téměř 1,5 m. „Jedná se o velmi zdařilou ukázkou monumentální mozaikové neboli muzivní tvorby, která není zatížena ideologickým klimatem doby. Kompozice inspirovaná přírodou je založena na bohaté škále barevných odstínů – paleta přechází od hluboké zelené a hnědé přes krémové a popelavé tóny, oranžovou a žlutou až po pastelové tóny, nachovou a modř,“ popisuje restaurátorka Magdalena Kracík Štorkánová, která zajišťuje přesun díla a jeho obnovu. K jeho opětovné instalaci by mělo dojít o prázdninách, kdy začne zdobit vstupní vestibul polikliniky.

Nález mozaiky lehce zkomplikoval harmonogram rekonstrukčních prací, ale cenný umělecký výtvar bude vítanou přidanou hodnotou nové podoby zdravotnického zařízení. Navíc když nezůstane jen u jednoho kousku. Při přestavbě totiž spatřila světlo světa také další mozaika „Příroda a hygiena“. Námětem menší kompozice ze stejné doby je ženská figura s florálními a bylinnými prvky, představující symbol čistoty a léčitelství.

PRŮZKUM MOZAIKY „PŘÍRODA A HYGIENA“ OD DALIBORA ŘIHÁNKA

„O této mozaice experti na umění věděli, jen nebylo jasné, kde přesně se v budově nachází. V souladu s původním záměrem se stane součástí interiéru nové lékárny,“ říká radní Olga Koumarová, která má na starost investice.

AUTORKA MAGDALENA CUBROVÁ K NÁLEZU MOZAIKY

V kterém roce mozaika „Růst – příroda“ vznikla a jak jste se k této zakázce dostala?

Nejprve se v říjnu 1979 uskutečnil konkurz na mozaiku do výdejny léků, který vyhrál akademický malíř Dalibor Říhánek – to je ta s názvem „Příroda a hygiena“, formát na výšku. V březnu 1980 jsem se zúčastnila druhého konkurzu čtyř zájemců o vytvoření mozaiky do jídelny lékařů. Připravila jsem několik návrhů a s jedním vyhrála. Její přesný formát je 460 x 136 cm na šířku. Dále jsem rozpracovávala vybraný návrh a převedla ho do většího a detailnějšího formátu. Pokračovalo to kartonem v poměru 1 : 1, který jsem dokončila v únoru 1981. Byl promalovaný barvami do všech detailů a představoval podklad pro tvorbu vlastní mozaiky. Její definitivní osazení proběhlo někdy v červnu 1982.

S jakým ideovým záměrem jste mozaiku vytvářela?

Námět jsem vybrala tak, aby dílo dobře doplňovalo architekturu a daný prostor. Spolu s architekty je třeba přihlížet k barevnosti interiéru, umístění oken, osvětlení atd. Chtěla jsem, aby se lékaři a personál v jídelně cítili příjemně. Téma přírody dávalo v té době prostor k abstraktnímu vyjádření.

Z čeho je mozaika vytvořena?

Mozaiku ze skleněných tessera (kostiček) československé výroby zpracovali v Mozaikářské dílně pana Františka Tesaře v Letenské ulici v Praze. Pojivem je mozaiková malta na bázi cementu, rámy a konstrukce jsou ocelové.

Věděla jste, že mozaika byla od devadesátých let zakryta sádrokartonem?

V devadesátých letech jsem se s rodinou vypravila na polikliniku, abych dceři ukázala svoji práci. Na místě nám ale sdělili, že se v budově žádná mozaika nenachází. Bylo to zklamání, ale měla jsem zkušenost, že i práce mého otce, celosvětově významného architekta Františka Cubra, byly v těchto letech ničeny. Zanikly například jeho dokonalé interiéry hotelu Intercontinental v Praze 1 nebo ve stráni nad Vltavou dlouho chátřala někdejší restaurace Expo '58 Brusel, dříve plná děl špičkových výtvarníků ze všech oborů (sklo, keramika, kov, dřevo, textil, mozaika, malba). Vniveč přišla také jeho mnohaletá práce v objektu Pražského hradu, kde po náročné technické rekonstrukci svatojiřského kláštera vytvořil expozici starého českého umění. Obdivovali ji návštěvníci i odborníci z celého světa, protože způsobem instalace a prezentace umění byla novátorská a dosahovala špičkové úrovně. V kontextu těchto událostí mě zmizení mozaiky vlastně tolik nemrzelo.

Představíte nám svoje další realizace v architektuře?

Studovala jsem v ateliéru profesora Aloise Fišárka na pražské Akademii výtvarných umění, který se na spolupráci s architekty specializoval. Skleněnou mozaiku jsem dělala jedinou, ale během let jsem při výtvarné tvorbě vyzkoušela i další materiály a žánry – smalt, kov, tapisérie,

VLNĚNÝ GOBELÍN „KRÁSY PŘÍRODY“, 1990, VŠE PRAHA

malbu na jutu vypnutou v rámech, kombinovanou reliéfní technikou, vlastní technikou zrcadlové linky na pískované skleněné tabuli, řezané dřevo doplněné malbou a reliéfním povrchem ze skla, kovu a textilu atd. K mým realizacím patří třeba „Reliéfní dekorativní paneau“ v Nemocnici Na Homolce (1988), klasický vlněný gobelín „Krásy přírody“ na Vysoké škole ekonomické (1989–1990) nebo „Vrstvy země a vody“, což je 75 m² velká malba na jutu vypnutou v rámech, umístěná na strop a stěnu v budově Vodních staveb Praha. Kromě toho se více než padesát let věnuji olejomalbě na plátno a na příští rok chystám pražskou výstavu ke svým sedmdesátým narozeninám.

Jak již bylo zmíněno, jste dcerou slavného architekta Františka Cubra. Jak se uplatnilo výtvarné umění ve výzdobě jeho staveb?

Ve všech svých realizacích prosazoval spolupráci s umělci a uměleckými řemeslníky špičkové kvality, kteří tehdy v Československu působili. Říkal, že spolupráce architekta s výtvarníkem od počátku projektu dotváří prostor jedinečným způsobem a že je to něco jiného než pověsit na zeď grafiku nebo menší závěsné obrazy. V minulých dobách bylo 1 % objemu investičních nákladů stavby určeno právě na uměleckou výzdobu.

Ovlivnila otcova architektura nějak Vaši uměleckou tvorbu?

Osobnost, charakter, humor a tvorba mého otce mě ovlivnily zcela zásadně. Vždy pro mě představoval velký vzor. Bohužel jsem s ním nemohla nikdy přímo spolupracovat, protože den před mojí promócí na akademii táta náhle zemřel.

S jakými pocity vnímáte, že vaše mozaika „Růst – příroda“ bude opět umístěna na důstojném místě pro potěchu návštěvníků polikliniky?

Mozaika není jen moje práce. Mé dávné poděkování patří Mozaikářské dílně Františka Tesaře a to současné paní Magdaleně Kracík Štokánové a jejím kolegům z Art & Craft MOZAIKA. V neposlední řadě jsem vděčná radnici Prahy 10 a jejímu osvěcenému přístupu. Děkuji všem lidem, kteří dopomáhali ke znovuosazení mozaiky a drželi palce. Ať vás mozaika těší.

„RELIÉFNÍ DEKORATIVNÍ PANEAU“, 1988, NEMOCNICE NA HOMOLCE PRAHA

VRŠOVICKÉ DIVADLO MANA LETNÍ SCÉNA

Heroldovy sady, www.vrsovicekadivadlo.cz

út 6/7 20.30

VÍRA! LÁSKA! NADĚJE!

Příběh lásky v osudově rozpolceném světě, podle románu Aloise Jiráska „Temno“. Hrají: T. Novotný, T. Vítů/Y. Stolařová, L. Domesová, L. Hruška, J. Kropáček

st 7/7 20.30

GIN GAME

Život jako karetní partie v nesentimentální a velmi reálné komedii. Hrají: Z. Kronerová a D. Sítek

čt 8/7, pá 9/7 a so 10/7 20.30

VRŠOVICE JSOU ZLATÝ, ŘEK' TATÍNEK

Dětství a mládí v pražských Vršovících očima malého chlapce. Hrají: J. Lábus, L. Nešleha, M. O. Štědroň

po 12/7, út 13/7 a st 14/7 20.30

ČAPEK A OLGA

Příběh lásky nejznámějšího partnerského páru první republiky. Hrají: J. Hána a M. Málková

čt 15/7 20.00

MEZI SVÝMI

koncert Václava Neckáře a skupiny Bacily

OLDSTARS / H2O – BYTOVÉ DIVADLO

Košícká 71/21, www.oldstars.cz

po 26/7, út 27/7, čt 29/7 a pá 30/7 20.00

LÁSKA A POROZUMĚNÍ

Hořká komedie o třech mladých lidech, kteří své životy sice stále řeší, ale přesto se neustále ocitají v nelehkých situacích. Jak hluboko do studny musíte spadnout, abyste zapomněli na sluneční paprsky? Jak tenká je hranice mezi přátelstvím a láskou? Hrají: K. Vaňková, S. Toman a T. Weisser

po 9/8, út 10/8 a st 11/8 20.00

PLÍČE

Mladá dvojice se chystá učinit důležitý krok. V cestě k jejich přirozené touze zplodit potomka však stojí morální odpovědnost za celý svět. Jak je ale možné žít s vědomím, že jsem zástupce největšího škůdce planety? A jak se ve světě přeplněném informacemi vyznat? Hrají: P. Jeřábek a E. Vocelová

BR DIVADLO

Úvalská 1357/28, Praha 10,
www.brdivadlo.cz

VENKOVNÍ NEDĚLE

Při dobrém nedělním počasí nás o prázdninách možná potkáte v některém z parků Prahy 10 (Na Solidaritě, Skalka, hřiště Michelangelova). Připravili jsme pro vás „Pohádky na dece“ a „Pimprlata v parku“. Sledujte náš profil na facebooku či webové stránky s aktualitami.

V DIVADLE

st 14/7 10.00–11.30 Pohybový ateliér
st 28/7 10.00–11.30 Pěvecký ateliér
st 11/8 10.00–11.30 Loutkový ateliér
st 25/8 10.00–11.30 Herecký ateliér

so 17/7 a ne 18/7 10.00–18.00

LETNÍ HERECKÝ WORKSHOP PRO DOSPĚLÉ
Kam tentokrát na dovolenou? Do BR divadla! Letos je ten pravý čas prožít něco nového. Místo bezcílného válení na pláži se skutečně bavit, poznat nové přátele a něco se o sobě naučit. Nabízíme dovolenou netušených možností!

so 21/8 a ne 22/8 10.00–18.00

LETNÍ HERECKÝ WORKSHOP PRO DĚTI

Chcete si vyzkoušet, jaké je to stát na jevišti a zahrát si divadlo? Zdokonalíte se ve výslovnosti a správném dýchání, zafixujete si pravidla jevištní řeči. Naučíte se číst divadelní text, hledat jeho význam a důraz a správně jej interpretovat. A čekají na vás také kostýmy, líčení, paruky, rekvizity a loutky!

so 4/9 14.00–18.00

KONKURZ DO ATELIÉRŮ PRO DĚTI

KINO PILOTŮ

KINO PILOTŮ

Donská 168/19, www.kinopilotu.cz

PRÁZDNINOVÉ PREMIÉRY:

1/7 – Mstítel; 8/7 – Jelenice; 22/7 – Gump – pes, který naučil lidi žít; 29/7 – Nejlepší léta / Prvok, Šampón, Tečka a Karel; 12/8 – Muž se zaječima ušima; 19/8 – Večírek; 26/8 – Zátopek

PROJEKCE NEJEN PRO SENIORY

po 5/7 15.00
SLUŽEBNÍCI

po 16/8 15.00
PŘÍPITEK

po 12/7 15.00
JEŠTĚ MÁME ČAS

po 23/8 15.00
NEJLEPŠÍ LÉTA

po 19/7 15.00
ZEMĚ NOMÁDŮ

po 30/8 15.00
JELENICE

po 26/7 15.00
NEBE

po 2/8 15.00
PRVNÍ KRÁVA

po 9/8 15.00
ANNY

VRŠOVICKÉ
DIVADLO
MANA
LETNÍ SCÉNA
HEROLDOVY
SADY, PRAHA 10

Nekašleme na kulturu!
22. 06. — 15. 07. 2021

www.vrsovicekadivadlo.cz www.praha10.cz
vrsovicekadivadlo vrsovicekadivadlo
vrsovicekadivadlo vrsovicekadivadlo

TRMALOVA VILA

☏ Vilová 91/11, www.trmalovavila.eu

JAN KOTĚRA – UČITEL BYDLENÍ

Stálá expozice a výstava s nábytkem Jana Kotěry, která připomíná 150. výročí architektova narození.

út 20/7 15.00–18.00

RECYVĚCI ANEB MALUJ S NÁMI!

Workshop s výtvarnicí Martou Hilgert, kde si děti namalují vlastní obraz s ekologickou tematikou. Dozvědí se, jak mohou použít recyklované materiály, kartony, papíry a jak k tvorbě využít pomůcky z domácnosti, jako je třeba starý zubní kartáček. Vstup zdarma. Kapacita omezena, rezervace e-mailem: ekodesitka@gmail.com.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRAHA

LETNÍ AKCE

Vstup na akce je volný. Konání akcí se řídí aktuálně platnými hygienickými pravidly. Při nepříznivém počasí se akce nekoná. Pro aktuální informace sledujte web mlp.cz.

☏ Dům čtení, Ruská 1455/192, www.mlp

st 25/8 17.00–21.00

MALÝ LETNÍ FESTIVAL AUTORSKÉHO ČTENÍ A HUDBY

Tradiční festival v atriu. Tentokrát jsme oslovili tři české autory, držitele ceny Magnesia Litera, kteří v nedávné době vydali své nové knihy. 17.00 Vratislav Kadlec: Hranice lesa / 18.00 Petr Stančík: Pravomil / 19.00 Ewald Murrer: Čtení z ohně / 19.45 koncert vokálního swingového kvarteta Sugarcutes

☏ Korunní 2160/68
na terase pobočky

Každý letní čtvrtek od 16.00

POHÁDKY NAZELENO

Čtení a tvoření pro děti a rodiče s dětmi o tom, jak se starat o přírodu a své okolí.

st 14/7. a 11/8 16.00–19.00

RECYVĚCI

Tvůrčí odpoledne s recyklovatelným materiálem pro děti a rodiče. Přijďte se spolu s námi zapojit do projektu Udržitelná knihovna.

☏ Zahradní Město, Topolová 2961/12a
pódium před knihovnou

čt 8/7 16.00

HURÁ NA PRÁZDNINY!

Zábavné odpoledne před knihovnou pro malé i velké.

čt 12/8 16.00

LÉTO NA ZAHRAĎÁKU

Zábavné odpoledne před knihovnou pro malé i velké.

- Knížky na celé prázdniny si půjčíte od 14. 6. 2021
- Prázdninová otevírací doba od 1. 7. do 31. 8. 2021
- Otevřeno celé prázdniny
- Procházkou Prahou i čtení na náměstí
- E-čtení ke stažení na www.e-knihovna.cz v aplikaci Bookport

www.mlp.cz/leto

Městská knihovna v Praze

Městská část Praha 10

ZVEME VÁS NA FILMY

LETNÍ KINO PRAHA 10

<p>8. 7. 21.45 HŘIŠTĚ BRIGÁDNÍKŮ</p>	<p>10. 7. 21.45 MALEŠICKÝ PARK</p>	<p>22. 7. 21.30 MALEŠICKÝ PARK</p>	<p>5. 8. 21.15 MALEŠICKÝ PARK</p>
<p>19. 8. 21.00 SKALKA ŽERNOVSKÁ – NEDVĚZSKÁ</p>	<p>26. 8. 20.45 HŘIŠTĚ BRIGÁDNÍKŮ</p>	<p>2. 9. 20.15 SKALKA ŽERNOVSKÁ – NEDVĚZSKÁ</p>	<p>VSTUPNÉ 60 Kč ROCKETMAN A BÁBOVKY 70 Kč</p>

PIKNIKOVÉ SEZENÍ – DEKY S SEBOU
 ZAČÍNÁME VŽDY PO SETMĚNÍ
 KINO OTEVŘENO HODINU PŘED PROMÍTÁNÍM
 V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNĚ POČASÍ SE PROMÍTÁNÍ RUŠÍ | ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA
 PODMÍNKY PROMÍTÁNÍ PODLEŽAJÍ AKTUÁLNÍM NAŘIZENÍM A SITUACI KOLEM COVIDU 19

LETNÍ KINO PRAHA 10 | 2021

praha10.cz

VODNÍ PLOCHY A PRVKY

Zadržování vody v krajině se stalo důležitým společenským tématem. Platí to i pro města, kde dostatek vody na veřejných prostranstvích zejména v létě příznivě ovlivňuje kvalitu života. Kdo by v horkém počasí netoužil po milosrdném stínu vzrostlých stromů a blízkosti vodních zdrojů, které zvlhčují vzduch, umožňují koupání nebo nabízejí možnost uhasit žízeň. Naše městská část má v tomto ohledu největší bohatství v povodí Botiče v Záběhlicích, kde se nacházejí i rybníky a retenční nádrže. Kašny, fontány, kaskády a pítka vám však zpřijemní pobyt i na dalších místech Prahy 10.

KOUSEK LOTYŠSKA NA DESÍTKE

Možná jste dosud nezaznamenali zajímavost, že se naše městská část řadí mezi diplomatické čtvrti. Na jejím vinohradském území totiž našly své sídlo ambasády Lotyšska a Jižní Afriky. K milému setkání nás pozvala velvyslankyně pobaltské republiky paní Gunta Pastore, které jsme se zeptali právě na její vztah k Praze 10.

Předně jsem moc ráda, že jste nás oslovili a navštívili. Svou zemi u vás zastupuji již dva a půl roku. Poprvé jsem přijela v listopadu, kdy bylo dost temno a chladno, ale postupně jsem si udělala úplně jiný obrázek – Praha 10 je kouzelná. A tím myslím nejen okolí naší ambasády, ale i další lokality, třeba Kodaňskou ulici, kde bydlím.

Máme štěstí, že naše velvyslanectví se nachází uprostřed takového malého ráje. Většina ostatních ambasád se zabydlela v Praze 6, jedna těsně vedle druhé, zatímco my pracujeme v úplně jiném prostředí, které je povzbuzující. Vůbec nelitujeme, že nejsme v centru. V Hradešinské ulici máme krásný dům se zahradou, nádhernými výhledy a klidnou atmosférou, je tady spousta místa pro různé recepce a kolegové z jiných zemí k nám vždycky rádi zavítají. Možná nám trvá trochu déle cesta na Ministerstvo zahraničních věcí nebo na Hrad, ale naše skvělé zázemí nám všechno vynahradí.

Jinak naše zastoupení je poměrně malé, jsme tu jen dva diplomaté, a přitom máme kromě Česka na starost ještě tři balkánské země – Severní Makedonii, Kosovo a Bosnu a Hercegovinu. Budovu úřadu jsme kdysi získali díky vstřícnosti Václava Havla. Na začátku devadesátých let, když Lotyšsko nabylo samostatnost, jsme tady totiž nevladnili žádný majetek. Tehdejší prezident nám při obnovování diplomatických vztahů nabídl dva objekty, které patřily, tuším, ministerstvu – volili jsme mezi Smíchovem, kde dnes sídlí zastoupení Litvy, a Vinohrady. Naštěstí můj předchůdce v roce 1994 vybral naše současné působiště a z toho mám velkou radost. Tahle velkorysá možnost byla součástí mezinárodní výměny, při níž se zase Česká republika stala majitelem krásné budovy v centru našeho hlavního města Rigy.

Během covidového období jsem měla dostatek příležitostí poznat spoustu zajímavých míst ve vaší městské části. Začali jsme hodně chodit do Heroldových sadů nebo na Gröbovku, i když ta už je těsně „za hranicemi“ Desítky. Miluju procházky v oblasti, které říkáme Montmartre, tedy v okolí Krymské ulice a Kina Pilotů. Před pandemií tu fungovalo mnoho kavárny a dalších podniků, bývalo tu plno mladých lidí, hrály různé kapely, konaly se party... A protože sem nezavítá tolik turistů, snadno tu poznáte českou mentalitu a místní přístup k životu, stačí se dát s lidmi do řeči.

Zaujala mě zdejší výborná dopravní dostupnost, máme pohodlné spojení metrem a tramvají, je snadné vypravit se odtud na kole třeba až na Zbraslav. Když se vydáváme na delší výlety, využíváme vlakové nádraží ve Vršovicích. Občas také běhám, nejraději do parku Foli-manka pod Nuselským mostem. Co se týče sportu, tak mám velkou touhu podívat se někdy na zápas fotbalistů Bohemians. Můj přítel je ze Švédska, kde na fotbal občas zajdeme, a tady nás zaujalo, jak se ze stadionu nesou chorály, když fanoušci podporují hráče. Člověk zkrátka v Praze 10 najde všechno, co potřebuje.

Letos v prosinci si připomeneme již stoletou tradici diplomatických vztahů mezi Českem a Lotyšskem. Při té příležitosti plánujeme hned několik akcí a venkovní výstavu, která se sice uskuteční někde v centru města, ale třeba bude možné ji později přesunout i na Desítku. Myslím, že máme co oslavovat, protože mezi oběma zeměmi panuje vřelé přátelství. Ukázala to i nedávná aféra kolem výbuchu ve Vrbě-

PANÍ GUNTA PASTORE, LOTYŠSKÁ VELVYSLANKYNĚ V ČESKÉ REPUBLICĚ

ticích, kdy Lotyšsko, Litva a Estonsko ze solidarity s vaší vlastí také vypověděly několik ruských „diplomatů“. Zdejší lidé nám potom posílali e-maily s poděkováním, dokonce jsme našli i květiny před dveřmi do úřadu. To bylo velice milé. Věříme, že brzy najdeme příležitost otevřít naši ambasádu a představit ji veřejnosti.

Ráda bych také pozvala občany Prahy 10 k návštěvě Lotyšska. Konečně je opět v provozu přímé letecké spojení mezi našimi zeměmi, které zajišťuje společnost airBaltic. Díky tomu se z Prahy dostanete do Rigy za hodinu a půl. Před pandemií tato linka fungovala každý den a letadlo bylo vždy plné Čechů. Mnozí mi říkají, že si oblíbili naši přírodu a moře s plážemi, vodáci u nás najdou spoustu zajímavých a čistých řek. Můžete si pronajmout auto a při návštěvě u nás nakouknout i do sousedních pobaltských států.

Budete opravdu vítáni, protože Lotyši mají na Čechy velice pozitivní názor. Oceňují vaši přátelskou povahu, vždycky si s vámi rádi popovídají o hokeji a pivo, ale také o kultuře. Poznala jsem tady také, že máte rádi život a umíte dobře zkombinovat náročnou práci a volný čas. Projevilo se to i během koronavirové krize u nás v Kodaňské ulici, kde mladí majitelé vinotéky nebo kavárny úžasně zabrali a všechno úspěšně přestáli.

LOTYŠSKO / LATVIJA

Rozloha: 64 600 km²
Počet obyvatel: 1,9 mil.
Největší města: Riga, Daugavpils, Liepāja
Nejvyšší vrch: Gaiziņkalns (312 m)
Prezident: Egils Levits

Velvyslanectví v Česku:
Hradešinská 3, Praha 10
tel.: 255 700 881
e-mail: embassy.czech@mfa.gov.lv
www.mfa.gov.lv/cz/

KŘEŠŤANÉ NA SKALCE

Církev bratrská obecně patří mezi klasické církve s budovami, liturgií a dalšími poznávacími znameními. U nás na Skalce to je ale trochu jiné. Nevšimnete si nás na základě kostelní věže nebo velkého kříže, spíše na nás narazíte omylem cestou do knihovny, pojišťovny nebo ke kadeřnici. Nemáme totiž svoje vlastní tradiční zázemí, ale scházíme se tady ve Strašnicích v pronajatých prostorách, které vypadají poněkud nezvykle.

Pokud k nám někdy v neděli zavítáte, čeká vás téměř standardní bohoslužba – kázání, živá hudba, modlitby, program pro děti a šance si v klidu popovídat. Vše se odehrává převážně v moderním pojetí, protože náš sbor zde působí teprve 14 let. Hudba je tedy současnější, kázání aktuální a vše ostatní poměrně civilní. Jsme zkrátka mladé společenství v rámci etablované církve, a proto se naše kultura odvíjí od doby, v níž jsme vznikli. Mimochodem, nejsme sborem pro ranní ptáčata, naše nedělní bohoslužby začínají až o půl jedenácté. A kdo by nestíhal nebo nemohl přijít ani v tento čas, může si nás poslechnout online.

RODINNÝ FLORBAL

Celkově jsme spíše menší „parta“ rodinného typu. Díky tomu nejsme anonymním společenstvím, v němž bychom netušili, kdo je kdo. V rámci církve na území Prahy 10 můžeme tedy vyhovovat těm, kteří upřednostňují menší společenství, kde se lidé znají a mohou si v klidu popovídat. Kostel nebo modlitebnu pro několik set lidí skutečně nečekejte. A pokud mezi křesťany budete hledat vrstevníky, u nás najdete asi všechny věkové skupiny – mladší i starší, rodiny s dětmi, svobodné i manžele.

NAŠE AKTIVITY

Při nedělních bohoslužbách běží současně program pro mladší školní děti. Dospělí mají potom možnost dát si kávu a něco dobrého, vzájemně si povídat a vůbec příjemně trávit společný čas. Pokud se najdou nadšenci, je tady šance zahrát si stolní fotbal. Kromě nedělí se scházíme také v pondělí na biblické skupince, kde sdílíme svoje radosti a starosti, modlíme se za sebe i za druhé, čteme Bibli a probíráme nedělní kázání. Také se snažíme trochu věnovat sportu, především florbalu. Hrajeme v pronajaté

NEDĚLNÍ BOHOSLUŽBY

tělocvičně ZŠ Olešská a také na venkovním hřišti areálu Gutovka. Jedná se o rodinný florbal, takže mohou hrát dospělí, mladší i děti v jednom týmu. Jde hlavně o to, dobře se pobavit, hýbat se a propojit všechny možné věkové skupiny. Akce neuzavíráme před ostatními, rádi přivítáme každého, kdo bude mít chuť si zahrát.

Každý rok jezdíme na víkend do Českého ráje, což bereme jako příležitost pobývat společně delší čas v jiném než tradičním prostředí. I tady hojně využíváme nejrůznější sportovní možnosti. Kromě toho pořádáme jednodenní výlety na zajímavá místa. V minulosti jsme na Skalce zorganizovali příměstský tábor pro děti z přílehlého sídliště. Akce to byla úspěšná a rádi bychom na ni v budoucnu navázali. Letos v září se chceme zúčastnit akce „Zažít město jinak“ a připravujeme celodenní zábavný program pro dospěláky i rodiny s dětmi v areálu víceúčelového hřiště v Aldašinské ulici a v blízkém okolí. Přijďte se podívat, rádi se s vámi setkáme.

VÍRA

Co je pro nás důležité? To, co charakterizuje celou Církev bratrskou – osobní vztah s Bohem. Chceme, aby Bůh byl v našich životech přítomný. Věříme, že Ježíš Kristus byl Boží Syn a my ho chceme prakticky následovat. Věříme ve vykoupení skrze smrt a vzkříšení Ježíše Krista. Stejně jako Ježíš nechceme ani my ostatním lidem vnucovat svou víru. Je pro nás důležité, aby víra vycházela z osobní zkušenosti, tedy něčeho skutečného. Aby byla na našich životech vidět a přitahovala ostatní, kteří se ještě s Bohem neseťkali.

CO V BUDOUCNU?

Jako společenství křesťanů bychom chtěli i nadále přinášet a zvěstovat ve svém bezprostředním okolí radostnou zprávu o Boží lásce ke každému člověku. Vedle toho se také chceme zapojovat do veřejného a společenského života tam, kde působíme, tedy na Skalce a v jejím okolí. Jako křesťané vnímáme svůj díl odpověd-

SPOLEČNĚ NA VÝLETĚ

nosti za kvalitu soužití v tomto místě a chceme přispět k jeho pozitivnímu rozvoji. Ten kromě péče o duchovní složku zahrnuje také nabídku prospěšných kulturních nebo sportovních aktivit. Z tohoto důvodu bychom rádi v budoucnu našli v lokalitě Skalky vlastní nezávislý objekt, v jehož prostorách bychom mohli vybudovat něco jako komunitní centrum. Vzhledem k počtu věřících, ve kterém se scházíme, se možná jedná o odvážné plány. My ale věříme, že pokud se má něco dobrého podařit, tak kvantita zúčastněných nebývá úplně rozhodujícím faktorem.

— Jiří Bort, kazatel sboru

KONTAKTY

Církev bratrská Skalka

Rubensova 2237/2, Praha 10 – Strašnice
Pokud navštívíte Městskou knihovnu na Skalce, tak vždy procházíte kolem našich prostor. Nacházejí se totiž také v prvním patře objektu, hned nalevo od schodiště.
www.cestabliz.cz
www.facebook.com/cbskalka
bohoslužby: neděle 10.30 hod.

Jestliže jsou pro vás výše uvedené informace něčím sympatické, klidně se u nás někdy zastavte. A když se vám u nás bude líbit, můžete se i vrátet.

KDYŽ ULICE PROMLUVÍ

V roce 1931 byl v Malešicích zaveden systém pojmenování ulic, který připomíná někdejšího majitele vsi, tedy pražskou univerzitu. Mnohé již existující ulice tehdy dostaly nový název po některé z osobností zastávajících v minulosti funkci rektora školy. Také tentokrát trochu oprášíme jejich mnohdy pozapomenuté osudy.

Například dnešní **Janderova ulice** vděčí za své jméno matematikovi Josefu Stanislavu Janderovi (1776–1857). Narodil se ve východočeských Hořicích, absolvoval jezuitskou školu v Hradci Králové a poté v Praze na Karlo-Ferdinandově univerzitě studoval filozofii a matematiku. V roce 1800 vstoupil do premonstrátského řádu a o dva roky později byl vysvěcen na katolického kněze. V roce 1805 se stal profesorem na katedře matematiky, když nahradil svého nemocného učitele Stanislava Vydru. Jandera sepsal několik matematických pojednání, dvakrát byl zvolen děkanem filozofické fakulty a v roce 1828 rektorem univerzity. Během svého života obdržel řadu ocenění, byl členem Královské české společnosti nauk a v roce 1855 byl jmenován čestným měšťanem Prahy.

Chládkova ulice se pyšní názvem, který odkazuje k univerzitnímu profesorovi bohosloví. Jiljí Chládek (1743–1806) po absolvování gymnázia vstoupil do řádu premonstrátů v Praze na Strahově a studoval filozofii a teologii. Po dosažení titulu mistra svobodných umění a svatého písma přednášel filozofii, církevní právo a církevní dějiny. V roce 1778 získal doktorát teologie na Karlo-Ferdinandově univerzitě, kde se stal prvním profesorem české pastorální teologie. Pro své žáky sepsal trojdílnou příručku „Počátkové opatrnosti pastýřské“, jež byla dvorským dekretem určena za jednu z prvních česky psaných vysokoškolských učebnic. Tento typický osvícenský teolog byl autorem i řady dalších odborných prací. Dvakrát byl děkanem teologické fakulty a v letech 1793–1794 rektorem pražské univerzity.

Ulice Zálužanského zase připomíná Adama Zalužanského ze Zalužan (asi 1555–1613), takže její správný název by asi měl znít maličko jinak. Proslulý lékař a botanik pocházel z utrakvistické rytířské rodiny z Mnichova Hradiště. Studoval na pražské univerzitě, krátce učil v Hradci Králové a v roce 1587 byl promován doktorem medicíny na univerzitě v saském Helmstedtu. Poté se vrátil na pražskou vysokou školu, kde byl jmenován profesorem řecké literatury. V roce 1591 byl zvolen děkanem filozofické fakulty a o dva roky později obsadil úřad rektora. Nedlouho poté se oženil, což bylo tehdy profesorům zakázáno, a proto byl zbaven profesury i rektorské hodnosti. Usadil se na Starém Městě pražském, kde úspěšně působil jako praktický lékař. I nadále se zajímal o univerzitu a usiloval o její reformu

a modernizaci. V Čechách se průkopnický zabýval botanikou jako samostatnou vědní disciplínou, toto téma zpracoval i v knihách „Řád apothekářský“ a „Methodi herbariae libris tres“. Údajně zemřel kvůli nákaze při morové epidemii, když se staral o nemocné.

Strnadova ulice dostala své jméno po astronomovi, matematikovi a vlastenci Antonínu Strnadovi (1746–1799). Pocházel z Náchoda, vystudoval gymnázium v Hradci Králové a poté vstoupil do jezuitského řádu. Po jeho zrušení studoval na pražské univerzitě matematiku, fyziku a astronomii. Byl žákem Josefa Steplinga, který založil hvězdárnu v Klementinu. Zde se stal roku 1774 adjunktem a v roce 1781 ředitelem. Také díky němu se tedy Klementinum může pochlubit souvislým meteorologickým měřením, které sahá až do roku 1775. Strnad byl profesorem matematiky, fyzikální geografie a astronomie, v roce 1792 byl zvolen děkanem filozofické fakulty a v roce 1795 rektorem. Zasloužil se o vznik Královské české společnosti nauk, již také v letech 1787–1788 předsedal, a podílel se na opravě a záchraně staroměstského orloje.

— Michal Ezechel, kronikář MČ Praha 10

POČTA JIŘÍMU STARÉMU

Okruh přátel a akademických kolegů Jiřího Starého se rozhodl vzdát hold velikánovi české germanistiky a germanologie. U příležitosti jeho dožitých padesátých narozenin připravil a vydal sborník „Hrdinství Starých“ a umístil pamětní desku na dům v Žitomířské ulici, kde lingvista v letech 2005–2015 pobýval.

Desku zhotovili Marta Červáková a Luboš Holba a k jejím slavnostnímu odhalení došlo v podvečer 29. května. Před domem čp. 685 se sešel početný dav Jiřího příznivců, takže dr. Tomáš Hermann, vedoucí Katedry filosofie a dějin přírodních věd Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, mohl akci zahájit

přednáškou o významu pamětních desek. Architekt Michal Fousek poté prezentoval poetický příspěvek o založení a historii satirického hudebního tělesa Schlauchband, které Jiří Starý založil po vzoru basilejského masopustu Fasnacht.

Poté se veselý průvod za zvuků pochodových melodií Schlauchbandu přesunul do vršovického kostela sv. Václava, kde proběhl slavnostní večer s představením sborníku. Filozof Jaroslav Tulka a básnička Olga Škochová promluvili o významných starých, poetických a hrdinných počinech a Marie Novotná představila založení ekoliberalního hnutí inspirovaného staroseverskými revenanty.

Jméno Jiřího Starého je spjaté s akademickou sférou, zmiňme například řadu jeho publikací ke staroseverské mytologii a literatuře, stejně jako religionistické sborníky k rozličným tématům. Za připomenutí stojí samozřejmě

také jeho staromilská záliba ve všem hrdinném a starém, láska k bizarním situacím s překvapivými řešeními, ale i jeho výjimečné kouzlo osobnosti, podtržené všudypřítomným fiží.

— Olga Cieslarová, Iniciativa FORUM

POJĎTE SE PROJÍT K VRŠOVICKÉ ZÁKLADCE!

Ahoj, jmenuji se Adam a chodím do ZŠ U Vršovického nádraží. Pracuju v žákovském parlamentu a ve školních médiích, do nichž píšu tipy na výlety po Praze. Jsem rád, že jsem mohl vybrat pár zajímavých míst k navštívení i pro vás. Doufám, že se aspoň někomu trefím do vkusu s jejich výběrem. Rád bych vás pozval do okolí naší krásné školy, třeba na letní podvečerní procházku.

ŠKOLA

(N 50° 03.995 E 14° 26.862)

Tuhle školu navštěvuji už osm let a dřív sem chodila i moje maminka. Budova už tedy nějakou dobu stojí, vloni jsme dokonce oslavili devadesát let od jejího otevření. Nenavrhoval ji jeden architekt, ale rovnou tři – pan Mečislav Petrů, Vladislav Martínek a Vratislav Lhota, Kotěrovův žák. Tato trojice byla po Praze velmi úspěšná. K jejich nejvýznamnějším dílům patří nemocnice Na Bulovce, škola Svatopluka Čecha a gymnázium Na Pražačce. Zajímavé také je, že v roce 1930 v budově sídlily školy dvě: jedno křídlo bylo pro dívky, druhé pro chlapce.

Škola měla také na začátku dva výtahy, po kterých už momentálně není ani stopy, a navrženy byly také obrovské skleníky. Bude vás zajímat, že se vedou spekulace o tom, že u položení základního kamene byl i prezident Tomáš Garrigue Masaryk, ale to je zatím jenom domněnka. I tak ale můžete přijít obdivovat krásu budovy s bohatou historií a při pohledu na dobovou kašnu v rozáriu mezi oběma vchody si představovat, jak to tady vypadalo v roce 1920.

PARK U ŠKOLY

(N 50° 03.996 E 14° 26.898)

Příjemné místo s přírodou. Máme tu designo-

ŠKOLNÍ KAŠNA

VÝHLED NA GRÖBOVU VILU

vé lavičky a veřejné pítko. Pro menší děti jsou zde také tři trampolínky zapuštěné do země, na kterých si často zahopsají i dospělí. Co víc si přát. Hezké místo nám tady Praha 10 připravila, děkujeme.

GRÖBOVA VILA

(N 50° 04.157 E 14° 26.699)

To je ta honosná novorenesanční budova nad vinicí, kterou uvidíme, když se podíváme z okna naší třídy. Nemůžu se toho výhledu nabažit – nádherná monumentální stavba! Tady si dal architekt Antonín Viktor Barvitiuss opravdu záležet. Tleskám a smekám klobouk. Vila je z roku 1874 a nachází se na nejvyšším bodě Havlíčkových sadů. Tomuhle parku ve škole nikdo neřekne jinak než „Grébovka“, protože když sem vkročíte, nejprve spatříte Gröbovu vilu. Natáčelo se zde mnoho filmů a reklam. Místo je také zajímavé přílehlou vyhlídkou na velkou část Prahy. Stoprocentně ho doporučuju navštívit. Příjemné pohlazení po duši. Cestou do kopce nevynechejte fantastickou umělou jeskyni neboli grottu.

NÁDRAŽÍ VRŠOVICE

(N 50° 03.888 E 14° 26.871)

Nádraží stojí kousek od školy – dokonce se podle něho naše škola i jmenuje. Hodně dětí vlakem každý den přijíždí či odjíždí. Je to impozantní budova, která rozhodně zaujme. Do provozu byla uvedena roku 1880. V roce 2018 byla zahájena modernizace nástupiště a zřídilo se i čtvrté nástupiště. Mimochodem, „Nástupiště“ se jmenují i naše školní noviny! Nádraží momentálně vypadá jako jedno velké staveniště, ale malé děti se tam pořád rády chodí dívat na vláčky.

PSÍ HRÍŠTĚ

(N 50° 03.951 E 14° 26.789)

Zbožňuju pejsky. Tohle místo je pro vaše čtyřnohé kamarády jako dělané – díky všemožným prolezačkám, přechodům, houpačkám. Anebo se můžou po plácku jenom tak proběhnout a zaskotačit si. Toto psí hřiště má

dokonce svoji kešku, kterou jsem zde jakožto fanda do geocachingu založil. Jestli nevíte, kam vyrazit se psem, tak teď už máte jasno.

GRAFITTI

(N 50° 03.976 E 14° 26.804)

Ve Vršovické ulici, hned za rohem školy, se nachází zeď, která je často posprejovaná. Graffiti dospívajících často připomínají spíše různé čmáranice a jeden velký chaos, protože jim přijde cool něco „načmárat“. Kvůli tomu bych vás k této zdi rozhodně netahal. Většinou na ni ale jezdí sprejovat umělci, nikoliv gauneři, kteří vytvářejí doslova umělecká díla. Taková galerie zadarmo, která rozhodně stojí za návštěvu.

VODNÍK

(N 50° 04.043 E 14° 26.657)

Rád bych vás taky pozval k poněkud tajuplné přírodní skulptuře, která stojí na břehu Botiče asi dvě minuty od školy. Tento Vodník se nezdá, ale je docela obrovský, rozhodně v nadživotní velikosti a místní děti se s ním docela rády fotí.

— Adam Kabát,
ZŠ U Vršovického nádraží, 8. A

AUTOR ČLÁNKU S VODNÍKEM

VRŠOVICKÉ SUSHI

V naší pravidelné rubrice vám tentokrát představíme bistro v Kodaňské ulici, kde údajně prodávají nejlepší sushi a bubble tea široko daleko. Alespoň takový dojem ze zdejší návštěvy si odnesla Karolína Bludská ze Základní školy Karla Čapka. Kromě chuťového zážitku se jí podařilo také vyzpovídat majitele podniku Michala Majera a my jejich rozhovor rádi otiskujeme jako jednu z prvních vlaštovek projektu „Žáci píšou noviny“.

Jak jste přišel s nápadem na Sushi Take Away?

Ono to bylo tak, že to tady před pěti lety otevřel někdo jiný, jeden můj kamarád. Byl tady asi rok, ale moc mu to nešlo, neměl moc zákazníků, tak se vydal na jinou cestu a nabízel tenhle prostor k pronájmu. Ke mně se ta informace donesla, tak jsem si řekl, že to zkusím, i když jsem sushi do té doby pouze jedl. Neuměl jsem udělat ani jednu rolku, přesto jsem si to pronajal. První rok jsem tu pracoval sám, až po deseti měsících jsem si našel prvního zaměstnance. Začátky byly opravdu těžké, chodilo sem málo lidí.

Pomohl vám to tu někdo zrealizovat?

Ne, byl jsem na to úplně sám. Já jsem studoval vysokou školu ekonomickou a rodiče chtěli, abych pracoval v kanceláři, což se mi nikdy nelíbilo. Když jsem jim oznámil, že si otevřu sushi bistro, byli hrozně negativní a ani nikdo z mého bližšího okolí mi nevěřil, takže jsem na to byl úplně sám. O to větší byla potom spokojenost.

Je toto místo dobré pro pobočku?

Sto procentně ano, protože je tu v okolí hodně lidí. Místo se nám hrozně líbí, je takové klidnější, protože tady nejezdí tramvaje.

Kolik vás tu pracuje a zvládáte to v tomto počtu?

Celkově tu pracuje asi šestnáct lidí, s tím, že každý den do práce chodí šest až sedm lidí na jednu směnu. Jsme omezeni zdejším prostorem, děláme, co můžeme, ale zvládáme to.

Hledáte posily?

Hledáme tak nějak pořád, ať už na pozici kurýra, nebo kuchaře. Kdyby k nám přišel nějaký zajímavý člověk, který má chuť naučit se vyrábět sushi, tak má u nás určitě dveře otevřené.

Je těžké najít si personál?

To je to nejtěžší, protože personál je podle mě to nejdůležitější. Člověk může mít hezkou restauraci, hezké místo, může mít hezký název, nějakou historii, ale tu restauraci dělá personál a je hrozně těžké v dnešní době najít pracovitě a spolehlivě lidi. Spousta se

ze začátku tváří suprově, ale člověk pozná na druhé, třetí směně, jak se v práci ulevvá. Samozřejmě ne všichni, ale větší půlka určitě ano. My jsme si vybrali pracovitě a milé lidi, kteří tu práci dělají pořádně, protože je baví.

Když je tu takový malý prostor, nepřemýšleli jste nad tím, že byste se přesunuli někam jinam?

To je dobrá otázka, určitě jsme o tom přemýšleli hodně, ale on je to riskantní krok tady to opustit a jít někam do větší restaurace. Tu myšlenku máme, ale zatím jsme se k tomu neodhodlali. Ideální by bylo, kdyby nám tu někdo přistavěl jednu místnost navíc a byli bychom spokojeni.

Baví vás to tady?

Ano, určitě, baví nás to. Je tady opravdu super kolektiv, většina mladých, i když jsou tu i nějací starší, ale všichni jsou na stejné vlně. Je tu hodně legrace, nikdy tu není nuda, pořád se něco děje. Takže zatím nás to baví, ale hledáme i nějakou další výzvu, proto chceme v létě otevřít novou pobočku na Proseku v Praze 9, abychom nebyli pořád jen tady.

Chodí k vám hodně dětí?

Děti k nám chodí dost, hlavně na bubble tea, protože to děláme vlastně asi jediní v okolí. Kvůli tomu sem denně chodí třeba deset, dvacet dětí. Ale už se naučily chodit i na sushi a my jsme rádi, že i takhle mladým chutná.

Vy také tak trochu spolupracujete s naší školou, vyhovuje vám to?

Ano, určitě jsme hodně rádi, že k nám chodí i někteří učitelé a žáci od vás. Moc nás potěšilo, když nás škola už dvakrát pozvala na ples, který se koná v Praze 5. Dali jsme do tomboly nějaké vouchery a dělali jsme tam sushi. Nás to hrozně baví, jsou tam fajn lidi, je to tam takové živé a každý rok se na tuto akci moc těšíme.

Děláte hodně akcí?

My děláme hodně cateringy, děláme i live cooking (živé vaření), což je dneska hodně oblíbené u firem. To znamená, že oni si nás

objednají, řeknou nám, kolik tam bude lidí, a my tam většinou pošleme dva kuchaře. Něco si připraví už tady a odvezou si to v lednici, aby lidé mohli jíst už od začátku, ale to hlavní připravují až na místě. Hodně lidí se nás ptá, jak se sushi dělá, a my jim to takhle můžeme rovnou ukázat. Náš největší úspěch byl, že před třemi lety se v Praze konal nějaký japonský veletrh, do centra přijelo kolem tisíce Japonců a ta firma si vybrala nás. Byla to velká pocta, protože pro Japonce je sushi národní jídlo a my jsme pro ně dělali catering.

Přemýšleli jste někdy nad tím, že byste dělali i něco jiného než sushi a bubble tea?

My tady děláme i různé předkrmy, hodně pracujeme s krevetami. Děláme i gozo taštičky plněné zeleninou nebo masem. To má velký úspěch u zákazníků, kteří sushi zrovna rádi nemají. Máme i plno receptů na japonská jídla, ale protože je tady tak malý prostor, nemůžeme teplou kuchyni dělat. V pobočce bychom ale chtěli zkusit nějaké japonské hlavní chody nebo i dezerty, protože Japonci je mají hrozně zajímavé.

Měli jste otevřeno, když vypukla koronavirová krize?

Protože tady vlastně nemáme žádné místo na sezení, tak nás se ten zákaz moc netýkal. Samozřejmě jsme museli nakoupit roušky a dezinfekci, začali jsme to tu více chránit, ale měli jsme pořád otevřeno.

— Karolína Bludská,
ZŠ Karla Čapka, 7. A

SUSHI TAKE AWAY

Kodaňská 553/37, Vršovice
tel.: 605 728 088
e-mail: info@sushitakeaway.cz
www.sushitakeaway.cz

ŽIVO(T) NA ZAHRADĚ

Že na zahradách mateřských škol bývá živo, to není nic neobvyklého, ani naše školky Útulná a Troilova nejsou výjimkou. Máme štěstí, že naše obě rozlehlé zahrady oplývají zelení, a tak máme kromě šťastných dětí i mnoho spokojených obyvatel z říše zvířat. A díky pravidelné péči se u nás daří i různorodé flóře.

Vzhledem k tomu, že naše mateřské školy jsou zapojené do programu Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II na území MČ Praha 10 (MAP), je jednou z priorit zdejšího vzdělávání podpora environmentální výchovy a přírodních věd. V našem případě probíhá zcela přirozeně především ve známém prostředí školní zahrady, kde s dětmi trávíme maximální možnou část dne.

Každá třída má svůj vlastní záhon a děti se aktivně zapojují do veškerých zahradnických prací od kypření půdy přes setí, sázení, pleť, zalévání až po nejoblíbenější část – sklizeň a ochutnávku vlastních výpěstků. Všem činností se věnují pod odborným vedením pedagogů a paní asistentky, která je původní profesí zahradnice.

Kromě pěstování ovoce a zeleniny jsme si oblíbili také pozorování nejrůznějších živočichů, kteří se nám v zahradách trvale usadili nebo nás chodí či létají pravidelně navštěvovat. Běžně tu zahlédneme veverka, zajíce i žluň. Můžeme se pochlubit i plně obsazeným „hmyzím hotelem“, který jsme před několika lety poříдили na podporu přirozeného výskytu hmyzu ve městě. Broučkům, pavoučkům, včelkám, motýlkům a dalším malým živočichům se u nás líbí už delší dobu, ale v letošním roce nám přibyli i noví vzácní hosté.

Jedná se o velké samotářské včely – drvodělky, které patří k největším příslušníkům čeledi včelovitých. Jsou jednobarevné, černé s výrazně fialové kovovým leskem na křídlech a mohou být až 3 cm velké. Sídli a hnízdí v chodbičkách, které si „vykoušou“ ve ztrouchnivělém dřevě. Měli jsme to štěstí, že jsme je viděli při práci na obydlí. Snad se nám poštěstí zahlédnout i malé drvodělky, až budou vylétat z hnízda. Vítejte a ať se vám u nás líbí!

— Nikola Tesařová, učitelka MŠ Útulná (MAP II Praha 10, CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011050)

OBRÁZKY V JASMÍNOVÉ

Na začátku června během svátku dětí ozdobila oplocení objektu školky v Jasmínové ulici obrázková výstava „Namaluj, co máš ve svém životě nejvíc rád“.

Podobná akce se na stejném místě uskutečnila již v roce 2013, kdy se děti při kreslení inspirovaly námětem „Moje nejmilejší knížka“. Současná výtvarná přehlídka byla vyhlášena během pandemie, kdy měla dětem ozvláštnit už trochu jednotvárné období. S největším nadšením se zapojili žáci a žákyně blízké Základní školy Švehlova, kteří zde vystavují převážnou část exponátů. Děti i vedení školy zasluhují pochvalu za spolupráci.

S přípravou akce pomáhaly dobrovolnice ze spolku SEPPIA, které jsou bývalými žákyněmi zmíněné školy, a při první výstavce na tomto plotě visely právě jejich vlastní obrázky. Nutně tedy muselo dojít i na nostalgické vzpomínání, jaký výtvar tady tehdy kdo představil a který získal největší popularitu. Novým počinem se z někdejších výtvarnic nyní staly zakladatelky místní umělecké tradice.

Obrázková výstava je k vidění u chodníku, kudy vede důležitá každodenní trasa mnoha dětí ze sídliště. Už během instalace kreseb se kolemjdoucí včetně dospělých zastavovali, aby zjistili, čím bude ulice vyzdobena. Z vlastní zkušenosti víme, že děti si s odstupem času rády prohlíží to, co namalovaly. Je dobré připomínat si každý den nejrůznějšími způsoby, co dělá náš život radostnější a šťastnější. A co že to mají dnešní děti vlastně nejradši? Přece rodiče, sourozence, zvířátka, hřiště, tanečky i trampolíny, přijďte se podívat!

Pokud by měl kdokoliv další zájem něco nakreslit na dané téma, může samozřejmě svůj zalaminovaný obrázek umístit na plot dodatečně. Děkujeme srdečně radnici Prahy 10 za záštitu a pomoc při ochranné úpravě obrázků. Věříme, že společnými silami můžeme v budoucnu zlepšovat svoje okolí, a to nejen obrázky.

— Lenka Holubcová, SEPPIA, z.s.

ZE ZÁBĚHLIC NA KOŠÍK

V ulici Na Lávce se nachází cyklostezka, která v délce necelých čtyř kilometrů spojuje Záběhlice se sídlištěm Košík. A když zrovna nemáme kolo, můžeme si ji i v klidu projít.

Jak se dostaneme na start? Pokud někdo bydlí kousek dál, může zkusit třeba hromadnou dopravu, autobusem č. 101 a 188 na zastávku Pod Vinicí. Nejprve ve zmíněné ulici přejdeme mostek a dostaneme se na začátek cyklostezky. Po pár metrech dojdeme k Hamerskému rybníku, u něhož si každý najde to své. Děti zde mohou pozorovat vodní živočichy, dospělí se určitě zabaví různými druhy sportu a všichni společně si vychutnají studenou limonádu.

Pokračujeme dál kolem kostela k fotbalovému hřišti, u kterého se dáme doleva a užíváme si nejlepší část cesty. Cyklostezka je překřížena silnicí, na níž by si měli zejména děti dát pozor na projíždějící auta. Pokračujeme rovně až do míst, kde se odpojuje červená turistická trasa. Chodit po ní ale moc nedoporučuji, na vlastní kůži jsem se přesvědčil, že se zde nachází útočiště lidí bez domova, takže průchod touto oblastí není příliš poetický.

Pokračujeme tedy dál do krátkého, ale prudkého kopce, který se zdvihá k zástavbě na Chodovci. Od sídliště sejdem k retenční nádrži, kde se cyklostezka odpojuje doprava mezi vodní plochy. My ale půjdeme dál vyšlapanou a dost frekventovanou cestičkou až do Doupovské ulice, která nás povede asi 500 metrů k Toulcovu dvoru. Tady můžeme navštívit areál plný hospodářských zvířat, nasednout na autobus směr Skalka či Chodov, nebo budeme pokračovat dál po červené turistické trase kolem hostivařské přehrady do Petrovic, Křeslic a nakonec třeba až do Průhonice. Ale to už je trochu delší výlet...

— Jan Žibrún, 8. B,
ZŠ Brigádníků

O STROMU A VEVERCE

Byl jeden strom, rostl si na kopečku. Jednou ho ale skáceli. Chtěli ho dát na hromadu k ostatním pokáceným stromům, ale on se skutálel z toho kopečku dolů. Kutálel se a kutálel, až se dokutálel do potoka. Lidé tomu potoku už celá staletí říkají Botič.

Byla jedna veverka, žila v hustém lese. Dobře se jí skákalo po stromech. Jednou se veverka rozhodla, že si doskáče za svou sestřenicí ve městě. Skákala si po stromech podél potůčku, když před sebou uviděla jen pařezy. Zděsila se, jak se teď dostane do města, takovou dálku neujde. Veverka totiž uměla líp skákat po stromech než chodit po pařezech.

Najednou uviděla kládu v potůčku. Nevěděla, že to je ten spadlý strom. A nevěděla ani, že je to přesně ten potok, kterému lidé říkají Botič. Z pohledu na kládu se zaradovala. Naskočila si na ni. Plula a plula, až doplula do města. Nejdříve si nebyla úplně jistá, jestli pluje správně, ale pak uviděla známé domy ve čtvrti, která se jmenovala Vršovice a kde právě bydlela její sestřenice. Veverka kládě poděkovala a vyskočila si na břeh. Na ulici uviděla svou sestřenicí, zrovna si hopsala na nákup. A tak si hopsaly spolu.

A mezitím tam, kde byly jen pařezy, začaly vyrůstat nové stromky...

— David Hudson,
ZŠ Jakutská, 3. B

ZAHRADA VE MĚSTĚ

Již podesáté se prostor trhu Slunečnice v Jabloňové ulici před Rodinným centrem K2 promění v „Zahradu ve městě“. Tradiční komunitní akce se uskuteční v sobotu 11. září od 9.00 do 14.00 hod. a nabídne bohatý program určený především pro rodiny s dětmi.

V průběhu dopoledne vystoupí Divadlo Víti Marčíka s loutkovou pohádkou Šípková Růženka. Stánek Toulcova dvora nabídne keramiku, zeleninu, vázané květiny a spoustu dobrot. Těšit se můžete také na pískování mandal a se společností Kokoza si budete moct vyrobit domácí vermikompostér. V rámci swapového obchůdku si vyměníte část garderoby, věci do domácnosti nebo třeba nevhodné dárky. V Šikulově dílně si děti s kladívky a hřebíky vyrobí fantastická zvířata i dopravní prostředky.

Nebude chybět ani úchvatný pohled na Zahradní Město ze střechy domu Arnika.

Komunitní akci, určenou nejen pro obyvatele Zahradního Města, pořádá Klub K2 za podpory MČ Praha 10 a Magistrátu hl. města Prahy. Budeme rádi, když se k nám přidáte a zpestříte program. Uvítáme místní spolky i aktivní sousedy. Zájemci, pište na mailovou adresu marta.skulinova@klubk2.cz.

— Pavla Haluzová, K2

TÝDEN PRO SENIORY

Letní pobyty seniorů v Janských Lázních
Horský hotel na Černé hoře

Termíny:
22. 8. – 27. 8. 2021
27. 8. – 1. 9. 2021

Cena:
2 400 Kč

Plná penze
včetně pitného režimu

Ubytování ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích

Přihlášky k dostání od 29. 7.
v infocentrech ÚMČ Praha 10.

Vyplněnou přihlášku odevzdejte osobně v úředních hodinách na recepci Praha 10 – Majetková, a.s. (budova C, přízemí, krajní levý vstup). O přijetí rozhoduje pořadí doručení vyplněných přihlášek.

Pouze pro seniory 65+ s trvalým bydlištěm na území MČ Praha 10

Městská část
Praha 10

praha10.cz

GÓLY, PŘÁTELSTVÍ, EMOCE, TO JSOU VRŠOVICE!

Když se řekne fotbal v Praze 10, určitě vás napadne Bohemka a Slavia. Jsou tu ale i další, méně známé kluby, které jsou někdy mnohem zajímavější. Chcete se dozvědět, jak to funguje v jednom „malém“ klubu?

Union Vršovice byl založen před více než sto lety, přesněji v roce 1913. Moc dlouho však neexistoval, protože tehdejší hráči a členové odešli do první světové války. Klub se znovuzrodil v roce 1919 a od té doby funguje dodnes. Několikrát však změnil hřiště. Chvilí byl v místech, kde dnes hraje Bohemka, chvíli v Edenu. Aktuálně má svá hřiště poblíž hokejové haly Slavie, v ulici Na Vrších.

Trénovat a hrát mohou všichni, od předškolního věku až po muže. Rád bych vám předal osobní zkušenost: V úterý v 16.40 vcházíme do areálu, kde si můžeme se spoluhráči povídat nebo kopat. Schází se nás obvykle asi 25 kluků a 3 nebo 4 trenéři.

Kolem 17.00 přijdou trenéři a začne rozcvička. Popravdě, tato část tréninku mě baví asi nejméně, ale zároveň je hodně důležitá. Bez rozcvičky by totiž hrozilo zranění. Trenéři nás rozdělí do skupin a jdeme na to!

Cvičíme akce, posilujeme tělo, střílíme, centrujeme, kličkujeme a běháme. Celý trénink v tomhle tempu uteče jako voda! Na závěr uklidíme pomůcky a jdeme domů. Pokud nás o víkend čeká soutěžní zápas, trenéři nám ještě oznámí nominaci.

Na Vrškách najdeš skvělé místo na zlepšení kondice, poznávání nových kamarádů a také se naučíš něco s míčem. Tak se někdy stav!

CORRIDOOR NA MISTROVSTVÍ SVĚTA

Na konci května se v ázerbájdžánském hlavním městě Baku uskutečnilo mistrovství světa v gymnastickém aerobiku pod hlavičkou federace FIG. Zúčastnili se ho sportovci z 22 zemí včetně Česka, které v individuálních kategoriích reprezentovaly i závodnice klubu Corridor.

Naší „domovskou“ scénou je tělocvična v Malešicích, kde také proběhla příprava před světovým šampionátem. Díky podpoře od radnice Prahy 10 měly závodnice i ve složitě covidové době k tréninku velmi dobré podmínky. V každé ze tří ženských kategorií mohly Česko reprezentovat jen dvě závodnice a z toho si hned čtyři účastnická místa zajistily zástupkyně Corridooru (dvě seniorky, juniorka a kadetka).

Největší úspěch vybojovala mezi juniorkami naše Sabina Juránková, která obsadila 11. místo, když ji od finálové „osmičky“ dělilo pouhých 0,25 bodu. Jde prozatím o nejlepší umístění české závodnice v individuální kategorii za poslední roky. Dařilo se rovněž jejím oddílovým kolegyním, Sabině Drapákové a Tereze Kudláčkové, které se shodnou známkou 19,60 bodu obsadily v kategorii dospělých 17. a 18. místo. A neztratila se ani Aneta Blechová, pro niž to byl první velký závod mezi kadetkami. Po krásném výkonu jí nakonec patřilo 17. místo.

„Jsem moc rád, že holky ‚zajely‘ tak dobře a udělaly naší zemi i klubu dobré jméno. Díky tomu už si na nás začínají dávat ostatní státy pozor. Věřím, že na podzimním mistrovství Evropy bychom mohly atakovat i nějaké to finálové umístění,“ řekl po závodech reprezen-

JUNIORKA
SABINA
JURÁNKOVÁ

tační a zároveň klubový trenér Jakub Strakoš. Své svěřenkyně připravoval na šampionát společně s bývalou rumunskou mistryní světa Biancou Marií Gorgovan.

I když je nejdůležitější letošní akce za námi, holky si moc neodpočinou. Už 19. července zahajujeme přípravu na druhou část sezony, která startuje v půlce srpna mezinárodním mistrovstvím Slovenska (Slovak Aerobic Open). V dalším týdnu se koná světový pohár v bulharském Plovdivu, na začátku září mezinárodní mistrovství České republiky (Czech Aerobic Open) a vrcholem bude týden poté již zmíněné mistrovství Evropy v Itálii. Držte nám palce!

— Eliška Strakošová, oddíl Corridor

LETNÍ KEMP VODNÍHO PÓLA 23.-27.8.2021

PRO KLUKY A HOLKY OD 5 DO 10 LET OD 8 DO 11:30 HOD.

NEJLEPŠÍ ZAKONČENÍ PRÁZDNIN

VÝUKA PLAVÁNÍ MÍČOVÉ HRY

TRIČKO + SVAČINA V CENĚ

ZÁKLADY VODNÍHO PÓLA

SOUTĚŽE

KONDIČNÍ PŘÍPRAVA

NOVÍ KAMARÁDI

PŘÍMĚSTKÝ KEMP PRO VAŠE DĚTI

INFORMACE NA:
605 283 735, TICHY@STUDIOMARWIN.CZ

PŘIJĎ SI VYZKOUŠET, JAK SE HRAJE VODNÍ PÓLO!

KROUŽKY PRO DĚTI SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Rádi bychom se s vámi podělili o první zkušenosti s kroužky, které jsme v Jablíčkově nedávno otevřeli, a to i díky podpoře od městské části Praha 10. Zsvěcený pohled na to, jak probíhají a co při nich děti, lektorky i asistentky prožívají, přináší v odpovědích Lucie Klozová – lektorka speciálního kroužku keramiky Krtečci, absolventka oboru rehabilitační psychosociální péče o děti, dospělé a seniory. (Jména dětí v textu byla s ohledem na jejich soukromí změněna.)

S jakým záměrem jsi do vedení kroužku šla?

Úplně původní záměr, když jsem ještě nevěděla, jaké děti a s jakými handicapy se přihlásí, byl spíše užít si prožitkovou formou radost z výtvarné činnosti a vyzkoušet různé zábavné výtvarné techniky. Také se zaměřit na procvičení jemné motoriky a na socializaci dětí. Už první hodinu ale mé představy padly, protože obě zúčastněné děti zvládají z hlíny modelovat nečekaně povedené výtvary.

Jak setkání kroužku probíhá? 120 minut je přece jen dlouhá doba...

Osvědčilo se začít hned po příchodu dětí pracovat s hlínou. V tu dobu mají děti více energie a nadšení něco vyrobit. Podle zadání tvoříme 30 až 40 minut, pak dostanou ještě kus hlíny na hru dle svého uvážení – plácají, razítkují, dělají válečky, kulíčky nebo knedlíky. Po další zhruba půl hodině přichází únava a je třeba změnit činnost. Vendy odchází relaxovat do druhé místnosti s mojí asistentkou, kde poslouchá hudbu nebo si hraje s hračkami. Anitce se zatím věnuji já, nasvačí se a pustíme se do tvoření některou z oblíbených výtvarných technik, které mají děti v oblíbené, třeba razítkování bublinkovou fólií nebo tiskání vidličkou. Vždycky se snažím řídit momentální náladou dítěte a jeho potřebami, proto trvání samotného kroužku určuje částečně i dítě samo. Třeba právě na Anitku by byl kroužek dlouhý, a tak odchází domů zhruba po hodině a půl. Já se vracím k Vendy a hraju jí na kytaru písničky. Na hudbu reaguje pozitivně a dělá jí radost. Máme za sebou teprve pár lekcí a krůček po krůčku zjišťujeme, co se dětem líbí, jak na co reagují, a na základě toho přidáváme další podněty a aktivity.

Jaké jsou tvé první dojmy z vedení kroužku?

První dojmy jsou nad očekávání dobré. Na začátku jsem měla trochu obavy, protože u Vendy se snoubí více handicapů naráz, ale spolupráce a pomoc asistentky Terešky se ukázala být skvělou volbou. Je mou velkou oporou a svou rolí asistentky lektora plní skvěle.

Jaká se daří komunikace s rodiči?

Ještě před nástupem dětí do kroužku se rodiče setkali s koordinátorkou projektu a mentorkou a probrali jejich očekávání a možnosti dítěte. Teď komunikujeme už přímo spolu, individuálně, vždy před začátkem a po skončení kroužku a zatím jsem se z jejich strany setkala jen s pozitivními reakcemi. Rodiče byli nadšeni z výrobků svých dětí, protože zřejmě žádný hmotný výsledek ani nečekali. Obrovský přínos má ale kroužek i pro ně samotné. Mohou si na dvě hodiny odpočinout, věnovat se sobě nebo dalšímu dítěti, nebo si zařídít, co potřebují.

Jak kroužek v současnosti hodnotíš?

V současné době chodí na kroužek dvě děti, tudíž mají skutečně individuální péči, ale i při naplnění kapacity čtyř dětí tento rozměr za pomoci asistentky stále zůstane. Společně sbíráme zkušenosti a nacházíme nové cesty a možnosti. V každém ohledu je to pěkná a naplňující práce a navíc cítíme, že má smysl.

— Svetlana Biskupová,
koordinátorka služeb pro rodiny se zdravotně znevýhodněnými dětmi

SPECIALIZOVANÉ KROUŽKY OD ZÁŘÍ 2021

po 13.15–15.15 – jóga (Sluníčka)
úť 13.30–15.30 – keramika a tvoření (Krtěčci)
st 13.15–15.15 – kombinované aktivity (Klubík)
Více informací najdete na www.jablickov.cz/kurzy, případně si o ně můžete napsat na e-mailovou adresu integrace@jablickov.cz. Pokud budete mít zájem se přidat, kontaktujte nás během léta, aby mohlo proběhnout úvodní setkání s rodiči i dítětem, a vybereme pro vaše dítě to nejhodnější.

PLACENÁ INZERCE – P10/07/21/OKP/0345

NOVÉ BYDLENÍ PRO SENIORY OTEVŘENO OD 1. 1. 2021

Rezidence Jasmín je nově otevřený bytový komplex, který přirozeně propojuje ubytování a péči o seniory. Klientům je 24 hodin denně, 7 dní v týdnu k dispozici zdravotní a sociální personál a také ordinace lékaře i fyzioterapeuta. Rezidence Jasmín pro seniory rovněž připravuje bohatý program volnočasových aktivit.

Rádi bychom Vás pozvali na prohlídku bytů. Pro rezervaci času prohlídky nás prosím kontaktujte telefonicky nebo e-mailem.

Více informací na

www.rezidencejasmin.cz

+420 602 725 547

+420 602 369 789

info@rezidencejasmin.cz

Rezidence Jasmín

ulice Řešovská 852/10

181 00 Praha 8 – Bohnice

BABYBOX A NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE

Ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady se nachází jeden ze 79 babyboxů, které jsou v Česku k dispozici. Zajímavostí je, že sem byl v prosinci 2019 přemístěn z Hloubětína, kde byl kdysi úplně prvním instalovaným zařízením tohoto typu u nás.

VINOHRADSKÝ BABYBOX

Na začátku letošního června bylo ve vinohradském babyboxu nalezeno první miminko, o které se ihned postaral lékařský personál. Pro novorozence již pracovníce oddělení sociálně-právní ochrany dětí a práce s rodinou (OSPOD) Praha 10 ve spolupráci s Magistrátem hl. města Prahy aktivně vyhledávají náhradní rodinu.

V posledních dnech se v médiích často diskutuje novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí, která by měla schválit zákaz umístování dětí do tří let do ústavní výchovy. Zrušení kojeneckých ústavů prosazuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a ve stejném duchu je aktivní také řada neziskových organizací, například Hledáme rodiče nebo iniciativa 8000 důvodů. Pražský magistrát zase vytvořil kampaň na hledání pěstounů, která se jmenuje „Noví pěstouni“. Cílem je, aby zejména nejmenší děti vyrůstaly v rodině, a nepřišly tak o primární pečující osobu, která je velmi důležitá pro jejich budoucí rozvoj. Rodina, která je pro dítě vhodná a bezpečná, má mít vždy přednost před ústavní výchovou.

Proto také sociální pracovníce OSPOD Praha 10 v problematice případů vždy nejprve podporují zachování a fungování biologické rodiny, s níž se snaží spolupracovat na vytvoření vhodných podmínek pro děti. Až pokud tato sanace selhává, dochází k vyhledávání vhodné náhradní rodiny ve spolupráci

s pražským magistrátem. Bohužel je však v současné době jen velmi málo dlouhodobých nepřibuzných pěstounů, kteří by měli zájem se o tyto děti postarat. Pokud byste se o této problematice chtěli dozvědět více nebo znáte někoho, kdo by měl zájem stát se pěstounem, obraťte se na Úřad MČ Praha 10 prostřednictvím níže uvedených kontaktů.

Jaký je rozdíl mezi osvojením dítěte a pěstounskou péčí?

Jedná se o různé formy náhradní rodinné péče (NRP), která má tři formy: osvojení, pěstounskou péči dlouhodobou a pěstounskou péči na přechodnou dobu.

Do **osvojení** (adopce) přicházejí pouze děti právně volné, u nichž rodiče nemají z nějakého důvodu rodičovskou odpovědnost a děti již postrádají trvalou vazbu na rodiče a jiné biologické příbuzné. Nejčastěji se jedná o děti do tří let. Žadatelů o osvojení je více než právně volných dětí, takže musejí čekat i několik let.

Pěstounská péče dlouhodobá je nejčastější formou NRP. Přicházejí do ní děti většinou starší tří let, sourozenci či děti se zdravotním postižením, které mají stále právní a často i citovou vazbu na své rodiče či jiné příbuzné, mohou mezi nimi probíhat kontakty. Mezi pěstouny převažují právě rodinní příslušníci, jsou jimi například prarodiče, tety či strýčkové. Pěstounů nepřibuzenských je velmi málo.

V poslední době proto o pěstounské péči informuje řada organizací, které se snaží o získání nových zájemců. K tomuto trendu patří také kampaň hl. m. Prahy „Noví pěstouni“. Pěstouni pobírají dávky pěstounské péče, je za ně odváděno zdravotní a sociální pojištění, mají podporu odborných organizací. Mezi jejich povinnosti patří mj. pravidelný kontakt se sociálními pracovníky či povinné vzdělávání.

U pěstounské péče na přechodnou dobu přebírá pěstoun děti z rodin, které se nacházejí v obtížné životní situaci, ale je u nich výhled na zlepšení. Dítě může být v této formě NRP maximálně rok. Mezitím mají rodiče možnost upravit své podmínky, aby mohli dítě opět převzít do vlastní péče. V opačném případě je možnost najít dítěti jednu z výše uvedených forem NRP, v krajním případě je umístěno do ústavní péče.

KONTAKT

S dotazy k problematice náhradní rodinné péče se můžete obrátit na Odbor sociální Úřadu městské části Praha 10, a to na Mgr. Annu Chochulovou, vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí a práce s rodinou (Vršovická 68, Praha 10, tel.: 267 093 219, e-mail: anna.chochulova@praha10.cz).

MÁTE POTÍŽE PO NEMOCI COVID-19?

Lidé, kteří prodělali závažné onemocnění covid-19, často bojují s dopady fyzického, emočního a kognitivního charakteru. Pomoc jim nabízí Komplexní domácí péče EZRA, terénní služba osobní asistence, která působí na území hlavního města Prahy. Jejím zřizovatelem je Židovská obec Praha a ceněným partnerem městská část Praha 10.

KDP EZRA se skládá z profesionálů včetně odborných ergoterapeutů, kteří vám mohou zmírnit následky, s nimiž se potýkáte po prodělané nemoci. Pomoc se provádí formou rehabilitace přímo u vás doma.

Na programu komplexní rehabilitace se klient společně podílí s terapeutkou, která ho postupně naučí všechny důležité cviky a nastaví individuální rehabilitační plán tak, aby léčba byla klientovi co nejpříznivější.

Jak rehabilitace pomáhá?

- snížení dušnosti – nácvik správného dechového stereotypu
- zlepšení celkové fyzické a psychické kondice
- zvýšení svalové síly, celkové zdatnosti, vytrvalosti a koordinace
- zlepšení pohyblivosti kloubů
- snížení rizikových faktorů u chronických onemocnění
- nácvik běžných denních činností
- snížení chronické únavy
- zlepšení celkové nálady a snížení stresu

Pokud se domníváte, že by vám uvedená služba mohla být prospěšná, kontaktujte KDP EZRA každý všední den v době od 8.00 do 16.00 hod. K dispozici je telefonní číslo 272 738 332 nebo e-mailová adresa dpezra@kehilaprag.cz. Rehabilitační služby jsou hrazeny podle platného ceníku KDP EZRA.

KOMUNITNÍ KOMPOSTOVÁNÍ NA DESÍTCE

Nejlepší odpad je ten, který nevznikne. U bioodpadu to platí dvojnásob, protože když rostlinné zbytky spalujeme nebo skládkujeme, přicházíme o cennou surovinu, kterou můžeme získat kompostováním. Proto Praha 10 věnuje kompostování a jeho cílené podpoře velkou pozornost. V minulém vydání měsíčníku jsme informovali, že radnice aktuálně čerpá dotační podporu na pořízení několika stovek zahradních kompostérů. Ty budou k dispozici obyvatelům městské části pro vlastní kompostování na zahrádce nebo třeba ve dvoře či předzahrádce bytového domu.

Již několik let u nás ale funguje také komunitní kompostování. Díky němu mohou s domácími biologickými zbytky odpovědně nakládat i ti, kteří sami nemají prostor pro vlastní kompostér. V takovém případě se pro něj hledá místo, aby byl přístupný větší skupině uživatelů. U komunitních kompostérů, které jsou v péči radnice Prahy 10, se většinou jedná o vnitroblokové plochy veřejné zeleně. Celkem jsou dostupné na deseti místech a mají podobu větší skříňe vybavené víkem pro vhadzování rostlinného materiálu a dvířky k snadnějšímu vybírání hotového materiálu.

KOMUNITNÍ ÚDRŽBA KOMPOSTÉRU VE VNITROBLOKU LVOVSKÁ

Každý kompostér je rozdělen na dva boxy. Když je první z nich zaplněn, nechá se materiál „odpočítat“ a pro vkládání nového se využije druhý box. Kompostéry jsou z vnitřní strany zateplené, aby bylo možné zajistit jejich funkčnost i v zimním období. Navíc jsou uzamykatelné a je na nich umístěno kontaktní spojení na správce, se kterým se zájemce může domluvit na zpřístupnění a zásadách kompostování.

Pro zdárný průběh komunitního kompostování je nejdůležitější osobou právě správce či správkyňe. Jedná se o proškolenou osobu z řad místních obyvatel, která průběžně dohlíží na dodržování základních pravidel kompostování a podle potřeby zajistí i „prohození“, tedy promíchání materiálu. Ve vnitrobloku Kubánského náměstí se správcovství ujala Lenka Mateášková, která se této činnosti věnuje již od roku 2009. Stála tedy na úplném počátku komunitního kompostování na Desítky a její rodina spolu s ní tuto činnost vnímá jako samozřejmost. Sama k tomu dodává, že o kompostování je stálý zájem i mezi ostatními místními obyvateli a není problém domluvit vyprazdňování boxů a rozhození vyzrálého kompostu pod keře a ke stromům v přílehlém okolí. Kompostér v lokalitě nijak nezapáchá, je nenápadný, téměř bezúdržbový.

Pozitivní zkušenost se správcovstvím kompostéru potvrzuje i Blanka Bajtlerová, která se této roli ujala před více než dvěma lety v Nučické ulici. Díky jejímu zájmu se podařilo nastartovat utlumené kompostování po odstěhování původního správce. Občas se sice stane, že v kompostéru objeví i odpadky, které tam nepatří, ale jinak je fungování „její“ kompostující komunity příkladné. Sama byla překvapena, jak rychle se rozebral první uzrálý kompost, když jej nabídla veřejnosti. „Doma jsme třídili odpad už odmala, a když jsem se později dočetla, kolik odpadu z domácnosti by se dalo využít lépe, nedalo mi to a začali jsme tehdy ještě s přítelem třidit i bioodpad do kompostu. Protože jsme neměli zahradu, připojili jsme se ke komunitnímu kompostování. Pokud někdo váhá, zda kompostovat, tak z vlastní zkušenosti můžu říct, že je to snadné. Učím i našeho dvouletého syna, kam patří slupky od ovoce a zeleniny;“ vysvětluje Blanka Bajtlerová.

Kromě toho lze do kompostéru vkládat i jiné věci, třeba zvadlé květiny, stonky, listy, trávu, podestýlku domácích zvířat, chlupy, peří, kávovou sedlinu, čajové sáčky, masné ubrousky či papíry od potravin, podrcené skořápky vajíček a ořechů, ale také natrhané ruličky od toaletního papíru či plat na vajíčka. Tohle všechno by jinak skončilo v černé popelnici na směsný komunální odpad. Takto se získá hnojivo použitelné pro pěstování květin nebo i zeleniny. Pokud si kompost místní nerozeberou, použije se pro přihnojení místních dřevin a záhonů. Kompostování je vlastně skutečným příkladem recyklace, které se může věnovat každý. Navíc souběžně se lze věnovat i společnému zahradničení, jak je tomu třeba ve vnitrobloku ve Lvovské ulici, kde kompostují pátým rokem.

Za technický stav komunitních kompostérů odpovídá radnice, konkrétně Odbor životního prostředí. Občasná oprava či výměna některých mechanismů je nezbytná, snažíme se proto průběžně komunikovat se správci a aktuálně i ožívujeme kompostování v místech, kde nefunguje optimálně. Dobrým příkladem jsou kompostující komunity v Jerevanské a Oravské ulici, kde se podařilo z řad místních aktivních obyvatel najít nové správce.

Ti byli rovnou proškoleni zástupcem občanského sdružení Ekodomov, které se problematikou odpovědného přístupu k bioodpadům a kompostováním zabývá již dlouhodobě. Pokud budete mít chuť, získáte na jejich stránkách www.ekodomov.cz mnoho rad a praktických tipů, jak s kompostováním začít, co je potřeba dodržet pro správný postup rozkladu či jaký typ kompostéru nejlépe zvolit. Radnice se navíc chystá správce podpořit formou setkávání a vzdělávání ve spolupráci s místními spolky.

Bližší informace o komunitním kompostování v Praze 10 a přehled zdejších kompostérů nabízejí i stránky radnice Prahy 10 www.praha10.cz.

BEZ
ODPADU

Městská
část
Praha 10

Komunitní kompostéry

Kde je najdu?

- sídliště Nučická
| 50.0678775N, 14.4971994E
- vnitroblok Kubánského náměstí – Na Stezce
| 50.0702672N, 14.4783422E
- vnitroblok Na Stezce x V Předpolí
| 50.0705528N, 14.4820867E
- vnitroblok ul. K Louži
| 50.0660147N, 14.4594808E
- ul. Oravská
| 50.0727375N, 14.5015233E
- zeleň Jahodová x Švehlova
| 50.0582164N, 14.5092053E
- vnitroblok Jerevanská x Bajkalská
| 50.0703292N, 14.4709783E
- vnitroblok Lvovská x Vladivostocká
| 50.0699778N, 14.4748058E
- ul. Vilová
| 50.0732817N, 14.4852000E
- okraj Bohdaleckého lesa, při ul. Pod Sychrovem II
| 50.0591933N, 14.4639792E

Co tam patří?

Více info: praha10.cz/odpady

Dotazy: bezodpadu@praha10.cz

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

obalová výzva

Obchody běžně nabízejí výrobky v obalech, které jsou z poloviny, nebo dokonce i z větší části prázdné – prací prášky, sušenky, vitamíny, tablety do myčky... Také se divíte, proč? Větší obaly zkrátka lépe prodávají. Zároveň však klamou spotřebitele a mají negativní dopady na životní prostředí. Proto je tu Obalová výzva, která požaduje od výrobců a prodejců, aby dodržovali zákon a nadměrné obaly svých výrobků redukovali. Zapojit se do ní mohou všichni spotřebitelé!

Zákon o obalech ukládá výrobcům a prodejcům, aby hmotnost a objem obalu výrobku byly co nejmenší. „Praxe však bývá odlišná, častý nepoměr mezi obalem a skutečnou velikostí výrobku klame nás – spotřebitele, navíc zcela zbytečně zatěžuje životní prostředí,“ uvádí Dana Janatová, projektová manažerka Institutu pro udržitelný rozvoj, který Obalovou výzvu spustil.

Z obalu, který má chránit výrobek, se totiž velmi záhy stává odpad. A velký obal rovná se velký odpad. Používáním nadměrných obalů dochází také k neefektivnímu využívání kapacit skladů a kamionů, které přepravují místo zboží vzduch, absolvují více jízd, a tím zatěžují dopravní infrastrukturu a ohrožují naši bezpečnost. Zároveň spotřebují více nafty, jejíž spalování uvolňuje do ovzduší škodlivé emise zhoršující naše zdraví.

Obalová výzva usiluje o to, aby se nadměrné obaly postupně přestaly používat. „Společně i na pomoc spotřebitelů: přijměte výzvu a pošlete nám fotky zcela nesmyslných či zbytečně velkých obalů. Tři z vás, kteří zašlou nejvíce opodstatněných podnětů, odměníme inspirativní knihou o udržitelném životním stylu,“ motivuje spotřebitele Dana Janatová.

Podněty od spotřebitelů jsou průběžně vyhodnocovány a vybrané výrobky z databáze včetně výpočtů jejich negativních vlivů institut předkládá výrobcům a obchodním řetězcům jako podněty ke změně. Soutěž potrvá až do konce září. Veškeré informace o výzvě, databázi výrobků, formuláře pro zaslání

fotek i zajímavé online kvízy k tématu najdete na webových stránkách institutu www.ipur.cz.

Tento článek vznikl v rámci projektu Obalová výzva, který je realizován s finanční podporou Ministerstva životního prostředí, hlavního města Prahy a Libereckého kraje.

— Dana Janatová, manažerka IPUR, o. p. s.

KONTEJNERY NA OBJEMNÝ ODPAD

TERMÍNY PŘISTAVENÍ			
katastr	místo	datum	čas
Strašnice	Limuzská x V Úzlabině	3. 8.	15.00–19.00
Strašnice	U Kombinátu (v ohybu)	4. 8.	14.00–18.00
Strašnice	Dětská (v ohybu)	5. 8.	15.00–19.00
Malešice	Na Universitním statku	6. 8.	15.00–19.00
Malešice	Heldova x Niederleho	7. 8.	8.00–12.00
Strašnice	Voděradská x Krupská	7. 8.	10.00–14.00
Malešice	Cerhenická x Nad Vodovodem	10. 8.	15.00–19.00
Záběhlice	U Záběhlického zámku, za č. o. 1	11. 8.	14.00–18.00
Strašnice	Kounická x Černická	12. 8.	15.00–19.00
Strašnice	Přetlucká x Vyzlovská (u MŠ)	13. 8.	15.00–19.00
Strašnice	Ve Stínu x Na Výsluní	14. 8.	8.00–12.00
Strašnice	Běchovická x Rėvová	14. 8.	10.00–14.00
Vinohrady	Vilová x Pod Rapidem	17. 8.	15.00–19.00
Záběhlice	Ryšánkova x Ve Slatinách	18. 8.	14.00–18.00
Michle	Popovická (proti Brtnické)	19. 8.	15.00–19.00
Vršovice	Ůmská x Murmanská	20. 8.	15.00–19.00
Michle	Sedmidomky (u hřiště)	21. 8.	8.00–12.00
Vinohrady	Vlašimská x Bratří Čapků	21. 8.	10.00–14.00
Strašnice	U Trati x Na Spádu	24. 8.	15.00–19.00
Vršovice	U Roh. kasáren x Novorossijská	25. 8.	14.00–18.00
Záběhlice	Na Vinobraní x Oty Pavla	26. 8.	15.00–19.00
Strašnice	V Rybníčkách x Šibřinská	27. 8.	15.00–19.00
Malešice	Janderova x Chládkova	28. 8.	8.00–12.00
Strašnice	Dobročovická x Slapská	28. 8.	10.00–14.00
Vinohrady	Chorvatská x Dykova	31. 8.	15.00–19.00
Záběhlice	Topolová x Jahodová	1. 9.	14.00–18.00
Záběhlice	Práčská 101, parkoviště	2. 9.	15.00–19.00
Vršovice	Ruská x Tolstého	3. 9.	15.00–19.00
Záběhlice	V Korytech x Jesenická	4. 9.	8.00–12.00
Záběhlice	Šafránová x Chrpová	4. 9.	10.00–14.00

SVĚDKOVÉ ZAŠLÝCH ČASŮ

ZÁBĚHLICKÁ ULICE, CCA 1920

Máte doma historické fotografie nebo dokumenty, které se vztahují k Praze 10? Rádi si je od vás vypůjčíme, oskenujeme a v pořádku vrátíme nebo je rovnou přivítáme v elektronické podobě. Je možné, že se vaše cenná svědectví o historii Desítky následně objeví jako doprovod některých článků v příštích vydáních měsíčníku.

Zároveň bychom vás chtěli poprosit o konkrétní spolupráci při pátrání po starých fotografiích z okolí ulice Pod Altánem. Obrátil se na nás občan, který pátrá po podobě zahrady, zahradního domku a místní kolonie, jež se nacházely na místě dnešních tréninkových hřišť Slavie. K jejich demolici došlo kolem roku 1960.

Předem děkujeme všem za zaslání fotografií na adresu redakce, kterou najdete v tiráži, a za pomoc při dohledávání zajímavostí z dějin naší městské části.

ŘÁDKOVÁ INZERCE

JANČI – OPRAVA ŽALUZII – VÝMĚNA VODICÍCH LANEK – NOVÉ ŽALUZIE – SEŘÍZENÍ PLASTOVÝCH OKEN – A BALKONOVÝCH DVEŘÍ – ANTISMOGOVÉ SÍTĚ – SÍTĚ PROTI HMYZU.
pavel.janci@email.cz, tel.: 733 720 950

P10/07/21/OKP/1735

ZEDNICTVÍ/MALÍŘSTVÍ
Kompletní rekonstrukce bytů, domů, nebytových prostor. Veškeré zednické, malířské, obkladačské, podlahářské a bourací práce; odvoz suti zajištěn, tel.: 606 125 116

P10/07/21/OKP/0337

TOPMAX – Koupím RD s velkým pozemkem v Praze, P-V, P-Z, tel.: 608 300122

P10/07/21/OKP/0780

GATO
Hledáme kolegy pro montáže žaluzií, rolet a sítí proti hmyzu. Volná pracovní doba, odměna dle počtu zakázek, rozsah práce dohodou. Vhodné i jako přivýdělek. Jednoduché montáže, zapracujeme. Kontakt písemně na gato@gato.cz, tel.: 777 038 000

P10/07/21/OKP/1736

PLACENÁ INZERCE – P10/07/21/OKP/0329

Trápí vás počítač? Počítejte s námi!

- ✓ Čištění
- ✓ Opravy
- ✓ Vzdálená pomoc

- ✓ Zrychlení
- ✓ Výkup

- ✓ Instalace
- ✓ Obnova dat

Vyčištění a zrychlení vašeho starého a pomalého počítače?
~~3 200 Kč~~ Již od 2 000 Kč!

+420 731 732 737

tym@itcan.cz

www.itcan.cz

Těšíme se na vás. Váš ITcan

GABRIELA VRÁNOVÁ (1939–2018)

ZDROJ: CSFD.CZ

Ještě nedávno byla naší sousedkou v Praze 10 také zasloužilá herečka vinohradského divadla, která proslula i díky množství televizních a filmových příležitostí. Na svět přišla v Novém Městě nad Váhom během horkého léta krátce před vypuknutím druhé světové války, v tehdy již samostatném Slovensku, kde její rodiče působili jako učitelé. Nicméně dětství prožila v Brně, kde také vystudovala Janáčkovu akademii múzických umění. První dvouleté angažmá si vyzkoušela v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě a poté byla v rozpětí více než čtyřiceti sezón stálou členkou souboru vinohradské scény. Ztvárnila zde titulní i vedlejší postavy v nesčetné řadě klasických her.

Krátce po dokončení vysoké školy se jí otevřely i brány filmu – před kamerou se poprvé objevila v roce 1961 a poté ztvárnila hlavní úlohy třeba ve filmech „Hledá se táta!“ či „Poklad byzantského kupce“. Ještě více prostoru jí poskytla televize v řadě inscenací, pohádek, cyklů a seriálů. Vždyť kdo by neznal její Lizu Bornovou

(Sňatky z rozumu), Aničku Čihákovou (Chalupáři) nebo učitelku Hajskou (My všichni školou povinni).

Trochu jinak si ji můžete pamatovat i ze zahraničních filmů, neboť namluvila postavy mnoha slavných hereček. Například (**pokračování v tajence...**), Catherine Deneuve a Elizabeth Taylor. Za celoživotní mistrovství v tomto uměleckém žánru získala v roce 2004 Cenu Františka Filipovského. Se svým manželem Jiřím Kepkou žila ve Strašnicích a na Desítce spočinula i po své smrti, konkrétně na nedalekém Vinohradském hřbitově.

Správné znění tajemky nám zašlete e-mailem (redakce@praha10.cz), nebo poštou (Praha 10, měsíčník městské části, Vršovická 68/1429, 101 38 Praha 10) do 20. července 2021. Nezapomeňte uvést svou adresu či jiný kontakt. Tři vylosovaní výherci od nás obdrží knihu. Tajenka z minulého čísla zní „dřevěnou sochu svatě Anežky České“. Knihu za správnou odpověď od nás dostanou: Marie Řezníčková, Záběhllice; Iveta Mohrová, Háje a Helena Hrubá, Strašnice.

POMŮCKA: GUY, KEPY, ORNÁT, PETRIN, YONNE	NÁŠ SPISOVA- TEL	VYRÁBĚNÁ HROMADNĚ	SLOVENSKÁ OTÁZKA U SÁZKY		KOPIE	CIVĚT		CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO	ROSOLO- VITÁ HMOTA	OPATŘIT RAZÍTKEM		NĚMECKÝ MATEMATIK	ATOL V POLY- NÉSII	ANGL. HNÍZDO
JEDNIČKA V OBORU				PODZEMNÍ VODA (ZKR.)			ANGL. PŘED OSOBA STU- DUJÍCÍ NA UČILIŠTI				KÓD LETIŠTĚ HANOJ			
UZAVŘENÉ HONBIŠTĚ (ZAST.)				ZAKLADATEL BRITSKÉ AGENTURY REUTERS OPAK PŘED							UMÍNĚNÝ ZÁPOR HOVOROVÝ VÝRAZ PRO OVÁDA			
1. DÍL TAJENKY														
ŘÍMSKY 51			ÚZEMNÍ JEDNOTKA						KLOVAT					
			PŘIJÍMATI POTRAVU						TEXTILNÍ ROSTLINY					
	ČÁST VOZŮ TLAČÍTKO NA OVLADAČI			DRUŽKA JELENA				ŽIVĚ VYSILANÝ KÓD AUST- RALSKÉHO DOLARU					HABEŠAN	VRTY
				VŘÍŠKOT										
OMOTÁVAT							HVĚZDA VE ŠTIRU HÁLKOVA BÁSEŇ (1864)							
VAL						KŘESTNÍ JM. EXMANŽELA MADONNY INIC. HERCE VOJTKA				ROVNĚŽ				
										JIHOVÝ- CHOD (ZKR.)				
	SPOJKA	TISKOVÁ KANCELÁŘ (ZKR.) SCHŮZKA STÁTNÍKŮ			POKOLENÍ				BA			CHEM. ZN. INDIA ČLEN KONGRE- GACE		
					SRÁŽKA				LHŮTA					
SNAD				ŽABI CITO- SLOVCE ČAPKOVU DRAMA				TELEVIZE (ZKR.) ŘEKA VE FRANCIÍ			PŘEDLOŽKA PLAVIDLO INDIÁNŮ			
TEDY			MPZ RUMUNSKA PANEČKU			ANGL. ŽITO HLEN				PLÁŠTĚNKY (ZAST.) CHEM. ZN. NOBELIA				
PODNĚT							MEŠNÍ ROUCHO MONTAN- DOVY INICIÁLY						NĚMECKÝ MÍSTO	OZNAČENÍ POLOVODI- ČOVÉHO OBVODU
	2. DÍL TAJENKY JSEM (NÁREČNĚ)													
ZN. JEDNÉ Z GONIO- METRIC- KÝCH FUNKCÍ				TÝKAJÍCÍ SE ZIMY							MEZINÁR. ROZHLA- SOVÁ A TEL. ORGANI- ZACE			
NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO				ELEKTRO- MONTÁŽNÍ ZÁVOD (ZKR.)			NÁZEV HLÁSKY N			STEH				

**Máte poškozenou ploténku
nebo vás bolí záda?**

Pomůžeme i vám!

lecbaplotenek.cz

Léčíme:

- ✓ prasklé, snížené nebo vyklenuté ploténky
- ✓ bolesti krku a zad
- ✓ sníženou pohyblivost

Výhody:

- ✓ ploténky zregenerují
- ✓ bez bolesti
- ✓ bez operace

**Ověřená
metoda!**

Klinika impedanční terapie

(prostory Polikliniky Budějovická)

tel.: 725 828 092